

EPOPEJ

D O M I N I K A
Č I Ž M Á Ř O V Á

DIPLOMOVÁ PRÁCE
ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ
TECHNICKÉ V PRAZE
FAKULTA ARCHITEKTURY

vypracovala: Bc. Dominika Čižmářová
téma: Galerie pro Slovanskou epopej Chotkova
semestr: letní semestr 2019
ústav: 15129 Ústav navrhování III
vedoucí práce: Ing. arch. Jan Sedlák
odborný asistent: Ing. arch. Ivan Hnízdil

ANOTACE

Diplomová práce bude řešit galerii pro cyklus dvaceti obrazů Alfonse Muchy – Slovanskou epopej. Alfons Mucha obrazy daroval roku 1928 Praze pod podmínkou, že: „město Praha umístí hotové obrazy na vlastní náklady v budově výslovně vystavěné k tomuto účelu“. Nestanovil však pro postavení budovy žádnou lhůtu a tato podmínka nebyla dosud splněna. Téměř sto let poté je tak galerie pro tento cyklus stále aktuálním tématem města Prahy.

Objekt galerie bude umístěn na parcelu nacházející se v silniční a tramvajové smyčce ulice Chotkova. Diplomová práce si klade za cíl najít vhodné architektonické řešení tohoto místa jakožto důstojného prostoru pro vystavování těchto mistrovských děl.

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Bc. DOMINIKA ČIŽMÁŘOVÁ
 datum narození: 04. 07. 1993
 akademický rok / semestr: letní semestr 2018 / 2019
 obor: architektura a urbanismus
 ústav: 15129 Ústav navrhování III
 vedoucí diplomové práce: Ing. arch. JAN SEDLÁK
 téma diplomové práce: GALERIE PRO SLOVANSKOU EPOPEJ CHOTKOVA
 viz přihláška na DP

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Zadáním diplomové práce je návrh galerie pro cyklus děl Alfonse Muchy – Slovanská epopej. Alfons Mucha obrazy daroval roku 1928 Praze pod podmínkou, že „město Praha umístí hotové obrazy na vlastní náklady v budově výslovně vystavěné k tomuto účelu“. Nestanovil však pro postavení budovy žádnou lhůtu a tato podmínka nebyla dosud splněna. Téměř sto let poté je tak galerie pro tento cyklus stále aktuálním tématem města Prahy.

Galerie se bude nacházet v Chotkově ulici, na Malé Straně. Toto místo je jednou z více možností umístění tohoto objektu. Parcela poskytuje silnou vazbu na Hrad i na celou Prahu.

2/ stavební program

Stavební program bude zaměřen hlavně na expoziční prostory. Dále bude v projektu řešeno zázemí galerie, deposity, restaurátorské dílny a další prostory orientované na návštěvníky (malá prodejna, kavárna/bar apod.).

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítka zpracování

Autorský text
 Analytická část
 Situace širších vztahů
 Situace řešeného území v měřítku 1:500
 Půdorysy v min. měřítku 1:200
 Řezy v min. měřítku 1:200
 Pohledy v min. měřítku 1:200
 Architektonicko-konstrukční detail dle výběru v průběhu zpracování
 3D zobrazení interiéru a exteriéru

Po konzultaci s vedoucím diplomové práce mohou být podrobnosti zadání jednotlivých měřítek v průběhu semestru upřesněny.

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

Model
 Postery dle požadavků FA ČVUT
 2x portfolio A4
 CD

Datum a podpis studenta 20. 2. 19

Datum a podpis vedoucího DP

Datum a podpis děkana FA ČVUT

registrováno studijním oddělením dne

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

FAKULTA ARCHITEKTURY

AUTOR, DIPLOMANT: Bc. DOMINIKA ČIŽMÁŘOVÁ
 AR 2018/2019, LS

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE:
 (ČJ) GALERIE PRO SLOVANSKOU EPOPEJ CHOTKOVA

(AJ) GALLERY FOR THE SLAV EPIC CHOTKOVA

JAZYK PRÁCE: ČJ

Vedoucí práce: Ing. arch. JAN SEDLÁK Ústav: 15129 Ústav navrhování III

Oponent práce: Ing. arch. MICHAL GAVLAS

Klíčová slova (česká): galerie, Alfons Mucha, Slovanská epopej, Chotkova

Anotace (česká): Diplomová práce bude řešit galerii pro cyklus dvaceti obrazů Alfonse Muchy – Slovanskou epopej. Alfons Mucha obrazy daroval roku 1928 Praze pod podmínkou, že: „město Praha umístí hotové obrazy na vlastní náklady v budově výslovně vystavěné k tomuto účelu“. Nestanovil však pro postavení budovy žádnou lhůtu a tato podmínka nebyla dosud splněna. Téměř sto let poté je tak galerie pro tento cyklus stále aktuálním tématem města Prahy.

Objekt galerie bude umístěn na parcelu nacházející se v silniční a tramvajové smyčce ulice Chotkova. Diplomová práce si klade za cíl najít vhodné architektonické řešení tohoto místa jakožto důstojného prostoru pro vystavování těchto mistrovských děl.

Anotace (anglická): The subject of this diploma thesis is the gallery for a cycle of twenty paintings by Alfons Mucha - The Slav Epic. Alfons Mucha donated the paintings to Prague in 1928 under the condition that: "The City of Prague will place the finished paintings at its own expense in a building specifically designed for this purpose". However, he did not set a deadline for realization of this building and this condition has not yet been fulfilled. Almost one hundred years later, the gallery for this cycle is still the current theme for the city of Prague.

The gallery building will be located between the road Chotkova Street. The aim of the thesis is to find a suitable architectural solution for this place as a dignified space for exhibiting these masterpieces.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne 22.05.2019

podpis autora-diplomanta

6.3. 2019

22. 5. 2019

OBSAH

ANOTACE	5
ZADÁNÍ + PROHLÁŠENÍ AUTORA	6
ÚVOD	
ALFONS MUCHA	10
SLOVANSKÁ EPOPEJ	12
ANALYTICKÁ ČÁST	
VYSTAVOVÁNÍ EPOPEJE	14
VÝBĚR LOKALITY	20
SWOT ANALÝZA	22
CHOTKOVA ULICE	24
SITUACE ŠIRŠÍCH VZTAHŮ	28
KONCEPT	30
NÁVRH	
SITUACE	34
ZPRÁVA	36
ZÁKLADNÍ BILANCE	38
SCHEMATA POHYBŮ	40
PŮDORYSY	48
ŘEZY	56
POHLEDY	60
VIZUALIZACE	62
DETAIL FASÁDY	70
ZDROJE	72
PODĚKOVÁNÍ	74

ALFONS MUCHA

Světznámý český malíř, grafik a návrhář, který se proslavil zejména užítým uměním (plakáty, etikety, knihy, šperky, nábytek). Stěžejní představitel dekorativního secesního stylu, jenž určoval „vzhled“ tehdejší doby. Jeho jméno a působení jsou spojeny především s Paříží, kde dlouhé roky žil.

Pojmy „le style Mucha“ nebo také „art nouveau“ či „nejznámější secese“ označují poslední z univerzálních stylů. Na přelomu 19. a 20. století ovládl vše – od architektury přes nábytek až po módu a nálepky na sušenkách. Tento malířský rukopis je spojen se jménem Alfonse Muchy, muže, díky němuž je secese stále živá. Byl jejím nejvýznamnějším představitelem, v Americe jej vítali a ctili jako největšího dekorativního umělce světa. Jeho vstupenkou na výsluní přitom nebyla vznešená salonní plátna, ale obrazy ulice – plakáty.

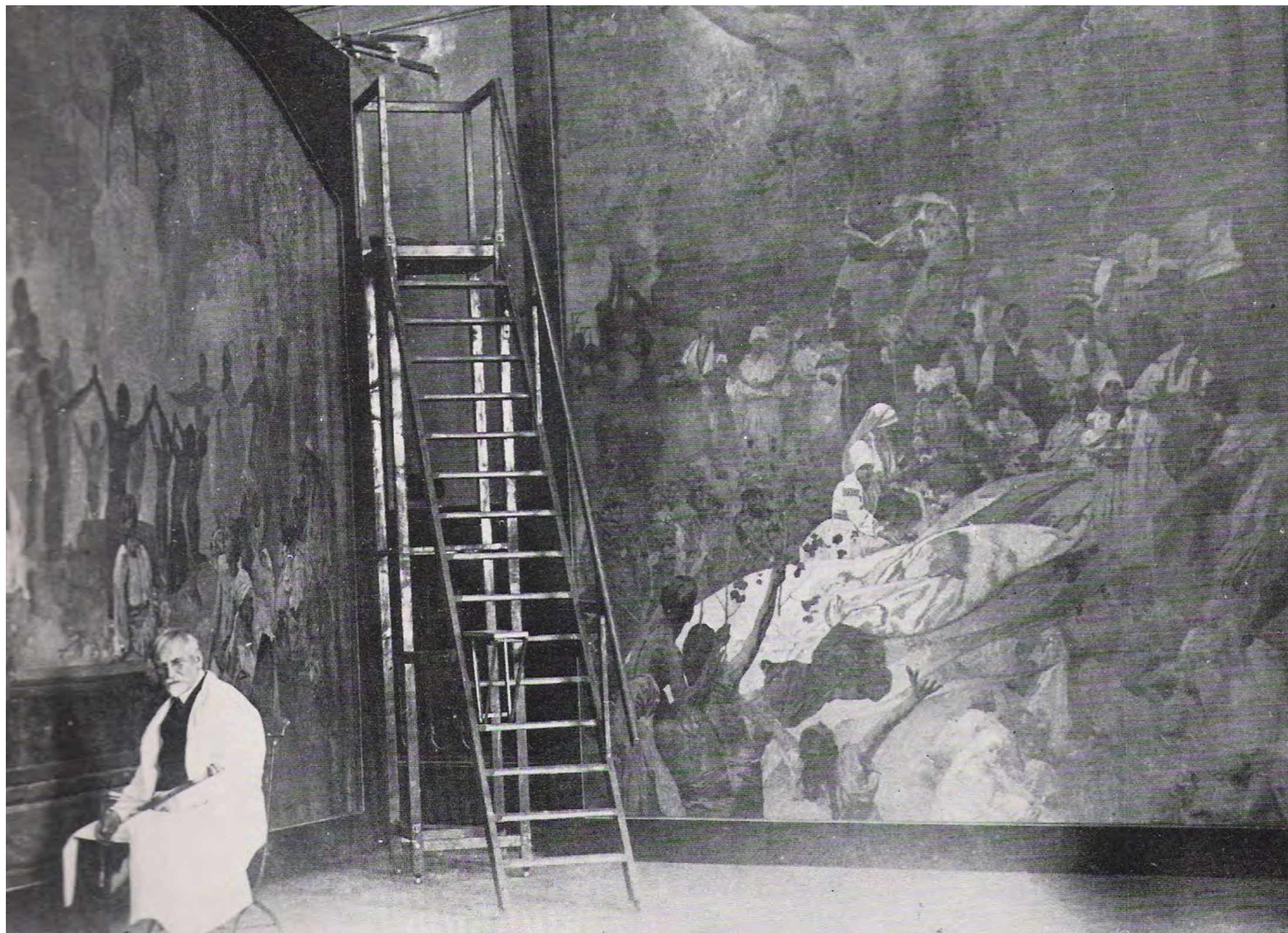
Cesta Alfonse Muchy k postavení obdivovaného umělce nebyla krátká. Vedla z rodných Ivančic přes Brno, Vídeň, Mnichov a Paříž... (Mimo jiné i přes nepřijetí na pražskou Akademii výtvarných umění, kde jej odmítli pro nedostatek talentu.)

Jako ilustrátor a autor reklamních kreseb pro francouzský divadelní časopis nebyl neúspěšný, ale o slávě se rovněž hovořit nedalo. Přišla prakticky ze dne na den. Sarah Bernhardtová, tehdejší pařížská divadelní heroína nejvyššího jasu, si u něj v roce 1894 objednala plakát na představení Gismonda, uváděné ve slavném divadle de la Renaissance. Zapůsobil jako zjevení. Něco, co tu ještě nebylo. Mucha naplno využil možnost poměrně nedávno významně zdokonalené technologie litografického tisku.

Je považován za jednoho ze zakladatelů plakátové tvorby, v současném kontextu bychom nejspíše řekli outdoorové reklamy. Pravděpodobně intuitivně vycítil, že nejsilnějším magnetem pro spotřebitelovo oko není produkt sám, ale emoce, jež jsou s ním spojeny. A jsou-li zachyceny ve tváři krásné ženy, efekt je ještě mocnější.

Historik umění Karel Šrp k tajemství přitažlivosti jeho děl uvádí: „Jeich nosnou osou se totiž stalo krásné dívčí tělo, vetknuté do bohatých, původních ornamentálních vzorců. Okamžitě upoutávalo pozornost. Tato jedinečnost v tehdejší umění autorovi zajistila oblíbenost až do dnešních dnů.“

Muchovi se podařilo vystihnout nejen ideál dobové krásy, ale i nový přístup k reklamě, který je používán dodnes, kdy výrobky propagují světové modelky. Mucha navíc, protože šlo o tisk, otevřel plakát široké veřejnosti, umožnil jí, aby si jej mohla koupit a vyzdobit si jím domácnost. Dal rovněž vysokou úroveň nejrůznějším příležitostným tiskům, v jejichž úpravě ukázal, že lze všední den přeměnit ve svátek.“

SLOVANSKÁ EPOPEJ

Slovanská epopej je cyklus dvaceti velkoformátových obrazů, kterým malíř Alfons Mucha shrnul dějiny slovanských národů. Cyklus vznikl v letech 1912–1926 v ateliéru na zámku Zbiroh na zakázku od Charlese R. Crana. Mucha jednotlivě dokončované obrazy v průběhu let postupně podmiňuje předával městu Praze.

Alfons Mucha si přál zachytit dějiny Slovanstva v kolekci obrazů, která by symbolizovala jejich cestu dějinami. S myšlenkou vytvoření Epopeje si pohrával již od doby Světové výstavy v Paříži, nicméně kvůli nedostatku financí musel myšlenku odložit. Po svatbě s Marií Chytilovou v Chicagu se potkal s průmyslníkem Charlesem R. Cranem, který byl ochoten nést veškeré náklady spojené s vytvořením Slovanské epopeje. Mucha se roku 1910 vrátil do rodné země, kde si pronajal část zámku na Zbirohu a zde tvořil Slovanskou epopej, jež mu dohromady zabrala 18 let života. Dokončil ji roku 1928, kdy ji spolu s Charlesem Cranem předal Praze a veškerému československému lidu.

Obrazy byly za druhé světové války uloženy od prosince 1943 spolu s obrazy Václava Brožíka v zámku ve Slatiňanech, aby jim nehrozilo poškození případným bombardováním.

V 50. letech byly převezeny do Moravského Krumlova, kde byly za pomoci místních občanů restaurovány a od 4. srpna 1963 byly vystaveny na zdejší zámku. Obrazy sem zapůjčila Galerie hlavního města Prahy, která je správcem díla. Dne 8. listopadu 2010 se Slovanská epopej stala movitou kulturní památkou.

Majitelem obrazů je od roku 1928 město Praha, jemuž Mucha (spolu s Cranem) obrazy daroval „pod podmínkou, že město Praha umístí hotové obrazy na vlastní náklady v budově výslovně vystavěné k tomuto účelu“. Nestanovil však pro postavení budovy žádnou lhůtu a tato podmínka nebyla dosud splněna.

Dědic malíře Alfonse Muchy John Mucha žádal od roku 2016 vrácení cyklu obrazů. Argumentoval tím, že Praha stále nesplnila podmínku daru a nepostavila pro epopej vlastní galerii. Soudní spor s Johnem Muchou uzavřel v říjnu 2017 pravomocným rozsudkem Městský soud v Praze. Ten rozhodl, že Slovanská epopej patří Praze. Tento spor doposud nebyl uzavřen. V 2018 bylo Nejvyšším soudem rozhodnuto o vrácení kauzy zpět Městskému soudu pro nedostatečné zdůvodnění rozhodnutí. Nyní 2019 byl spor odložen a probíhá vyjednávání o důstojném trvalém umístění díla, nebo jeho případný návrat do autorova rodného kraje, tedy na zámek v Moravském Krumlově, kde díky občanům autorova rodiště byla zachráněna, přestože byla silně poškozena. Díky mravenčí práci moravských restaurátorů, dobrovolníků a občanů Moravského Krumlova může svět toto dílo obdivovat.

Zavedení slovanské liturgie
1912, vaječná tempera, olej, plátno, 610 x 810 cm

Car bulharský Symeon
1923, vaječná tempera, olej, plátno, 405 x 480 cm

Milíč z Kroměříže
1916, vaječná tempera, olej, plátno, 620 x 405 cm

Kázání Mistra Jana Husa v kapli Betlémské
1916, vaječná tempera, olej, plátno, 610 x 810 cm

Po bitvě u Grunwaldu
1924, vaječná tempera, olej, plátno, 405 x 610 cm

Slované v pravlasti
1912, vaječná tempera, olej, plátno, 610 x 810 cm

Slavnost Svantovitova na Rujaně
1912, vaječná tempera, olej, plátno, 610 x 810 cm

Zrušení nevolnictví na Rusi
1914, vaječná tempera, olej, plátno, 610 x 810 cm

Bratrská škola v Ivančicích
1914, vaječná tempera, olej, plátno, 610 x 810 cm

Hájení Sigetu Mikuláčem Zrinským
1914, vaječná tempera, olej, plátno, 610 x 810 cm

Schůzka na Křížkách
1916, vaječná tempera, olej, plátno, 620 x 405 cm

Král český Přemysl Otakar II.
1924, vaječná tempera, olej, plátno, 405 x 480 cm

Koronovace cara srbského Štěpána
Dušana na cara východořímského
1923, vaječná tempera, olej, plátno, 405 x 480 cm

Petr Chelčický u Vodňan
1918, vaječná tempera, olej, plátno, 405 x 610 cm

Smrt Komenského v Naardenu
1918, vaječná tempera, olej, plátno, 405 x 620 cm

Mont Athos
1926, vaječná tempera, olej, plátno, 405 x 480 cm

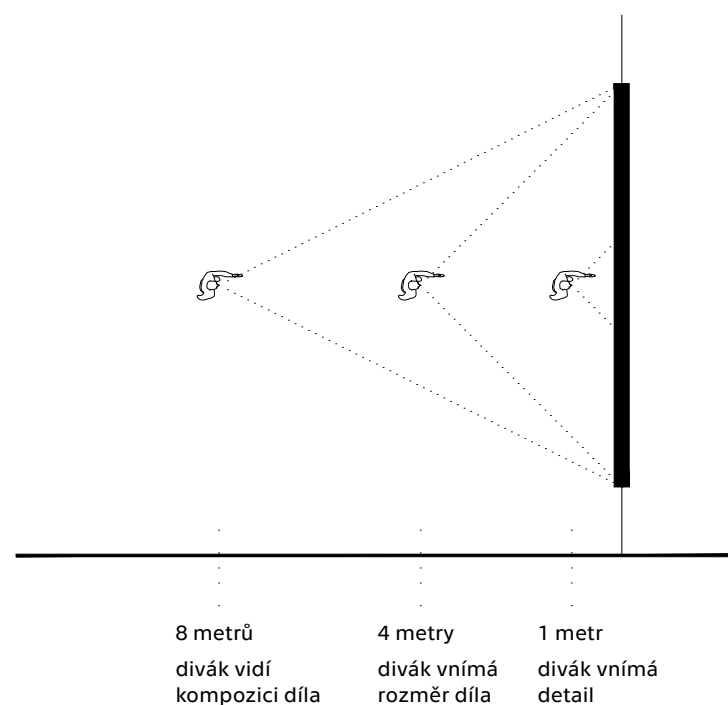
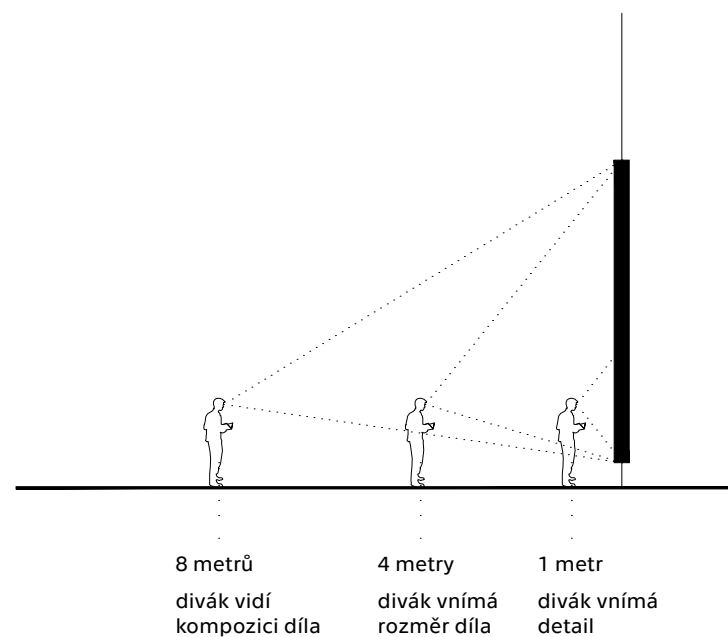
Po bitvě na Vítkově
1923, vaječná tempera, olej, plátno, 405 x 480 cm

Husitský král Jiří z Poděbrad
1923, vaječná tempera, olej, plátno, 405 x 480 cm

Přísaha "omladiny" pod slovanskou lípou
1926, vaječná tempera, olej, plátno, 405 x 480 cm

Apoteóza z dějin Slovanstva
1926, vaječná tempera, olej, plátno, 480 x 405 cm

VYSTAVOVÁNÍ EPOPEJE

Obrazy by měly být umístěny asi 0,3 až 0,5m nad zemí. Divák by měl mít od obrazů odstup minimálně 8 m, ideálně 12 m. Takto vytyčený trojúhelník by měl být volný, umožňující popocházení diváka.

Všechny obrazy jsou malovány pro pohled (pohled ze země) - autor záměrně pracoval s perspektivním zkrácením horních částí obrazů.

Obrazy vznikaly na zámku Zbiroh v síni s přirozeným horním osvětlením a měly by být vystaveny ideálně v podobných podmínkách.

EPOPEJ NA CESTÁCH

Roku 1919 bylo vystaveno 5 obrazů v Křižovnickém refektáři. Následně byla pětice vystavena v Brooklynském muzeu v roce 1921 a v Chicagu, po návratu bylo 11 obrazů vystaveno v roce 1921 v Klementinu.

V roce 1928 bylo dílo vystaveno v Prvním Veletržním paláci. Brno roku 1930 vidělo již 19 obrazů. Dále bylo 9 obrazů souboru v galerii Jeu de Paume společně s Františkem Kupkou v Paříži roku 1936, odtud se vrátili obrazy poškozeny. Opravy Epopeje dělal ve 30. letech sám Mucha.

Po jeho smrti v roce 1939 bylo jeho dílo uloženo v Archivu Země české, od roku 1943 do 1945 na zámek do Slatiňan a pak se vrátilo zpět do Prahy do školy U studánky nebo Masarykově školy a provizorně do Veletržního paláce.

Prostory pro další vystavování epopeje poskytl zámek Moravský Krumlov v roce 1950. Celý cyklus byl vystaven na veřejnosti až v roce 1968. V úvaze byly i nové prostory v Ivančicích, které se nerealizovaly.

Další výstavy realizované mimo republiku následovali v Tokiu 1989, Kremži 1994, Stockholmu 1998 a menší výstavy 1-2 obrazů probíhaly v San Diegu, Bratislavě a Vídni. V květnu 2012 se vrátilo dílo do Veletržního paláce. Tato výstava byla ukončena v roce 2016.

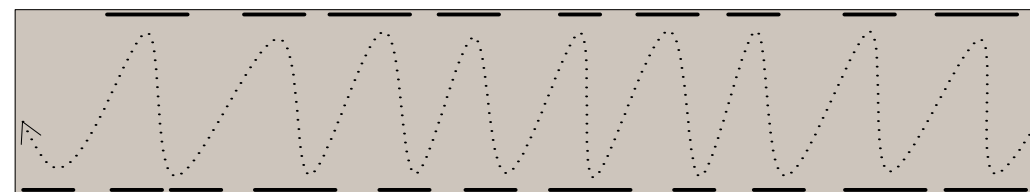
V roce 2017 byl cyklus poprvé vystaven v zahraničí a to v Japonsku v Tokiu. Výstava byla nebyvale úspěšná, během tří měsíců výstavu shlédlo přes 650 tis. diváků, čímž se stala nejnavštěvovanější výstavou umělce z 19. století v roce 2017 na celém světě.

V roce 2018 bylo několik vybraných pláten Epopeje vystaveno na Festivalu RE:PUBLIKA.

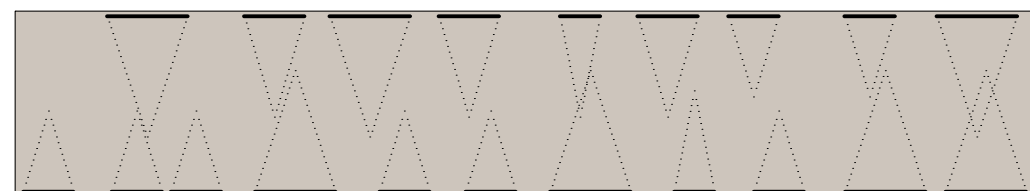

Rozmístění obrazů v galerii stylem „cesta“

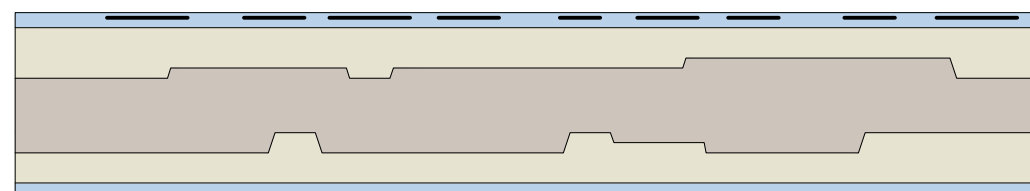
Obrazy jsou řazeny chronologicky za sebou, tak jako události na nich vyzobrazené. Návštěvník vnímá jakousi cestu minulostí - pohyb v galerii tedy bude lineární.

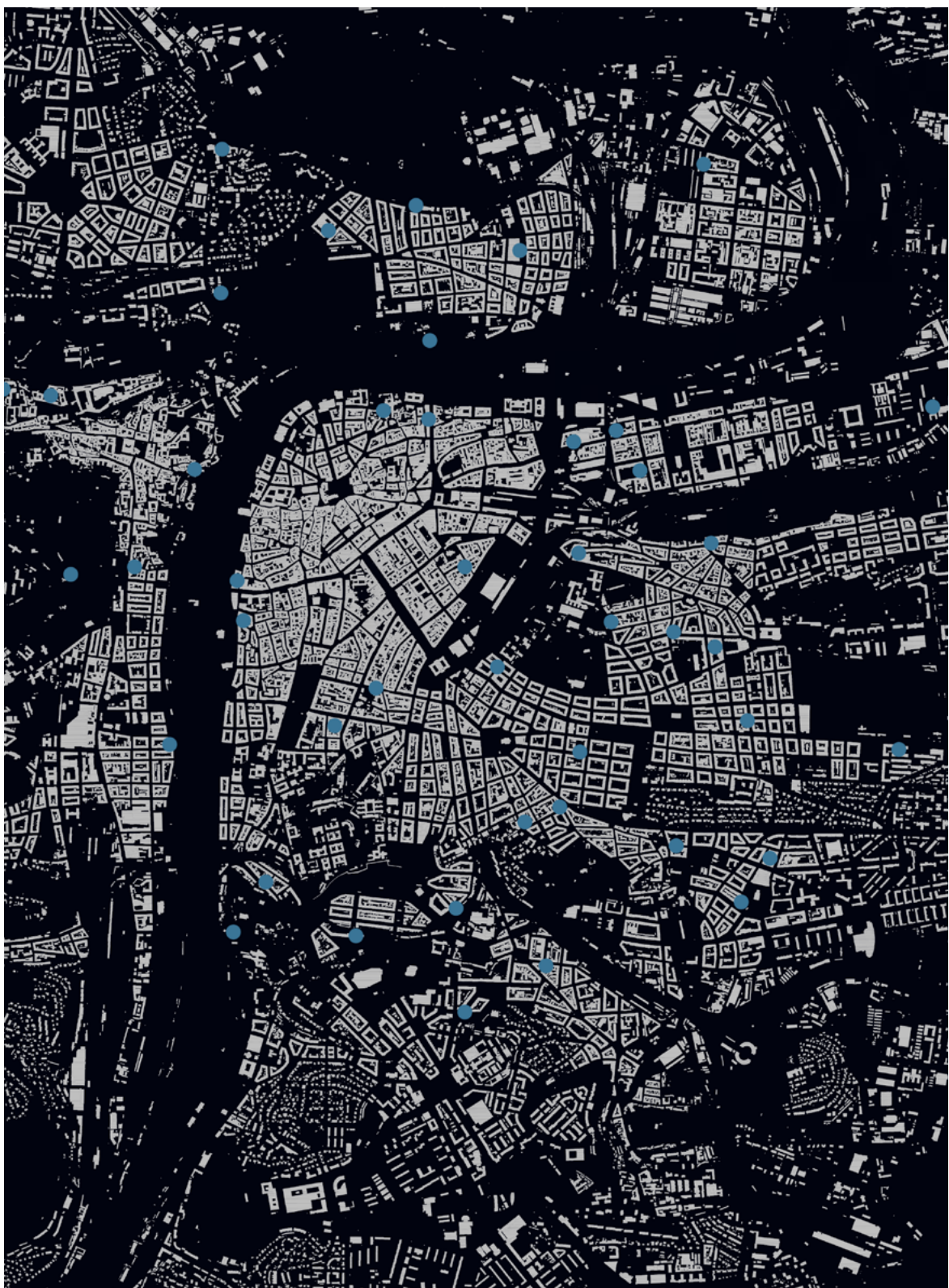
Rozměry galerie

Rozměry galerie určují trojúhelníky, které znázorňují ideální úhel pohledu, při kterém člověk vnímá celé dílo.

Různé vnímání plánů obrazu

Schema ukazuje v jakých vzdálenostech vnímá člověk v galerii různé plány obrazu. Od celku k detailu.

Po celé Praze můžeme najít až 117 veřejných a soukromých galerií. Pro valnou většinu z nich by bylo vystavení i jen jednoho obrazu z celého cyklu prostorově naprosto nemyslitelné. Právě proto je i jen samotné uložení Epopeje problémem, který přetrvává dlouhé roky.

LOKALITA A JEJÍ POŽADAVKY

(Rady hl.m. Prahy 2016)

Pracovní skupina na IPR se dohodla na požadavcích, že z hlediska koncepce a významu je vhodné dílo vystavit samostatně bez dalších výstavních ploch a v rámci jednoho prostoru pro všechny obrazy zároveň. V rámci objektu by mělo být možné obrazy restaurovat a manipulovat s nimi. Celkový objem prostoru tvoří cca 21000 m³.

Z hlediska expozice je třeba počítat s distancí diváka ve výšce očí od pláten min. 9-12m. Odhadovaná návštěvnost 80 tisíc osob za rok, na základě stávající návštěvnosti ve Veletržním paláci.

Je třeba zajistit tyto provozy:

- výstavní prostor pro 20 obrazů,
- zázemí restaurátorů a údržby pláten,
- šatny a hygienické zařízení pro návštěvníky a zaměstnance
- prostor centrální poklady a informace
- kavárna včetně zázemí + prodej upomínkových předmětů

A tyto kvality

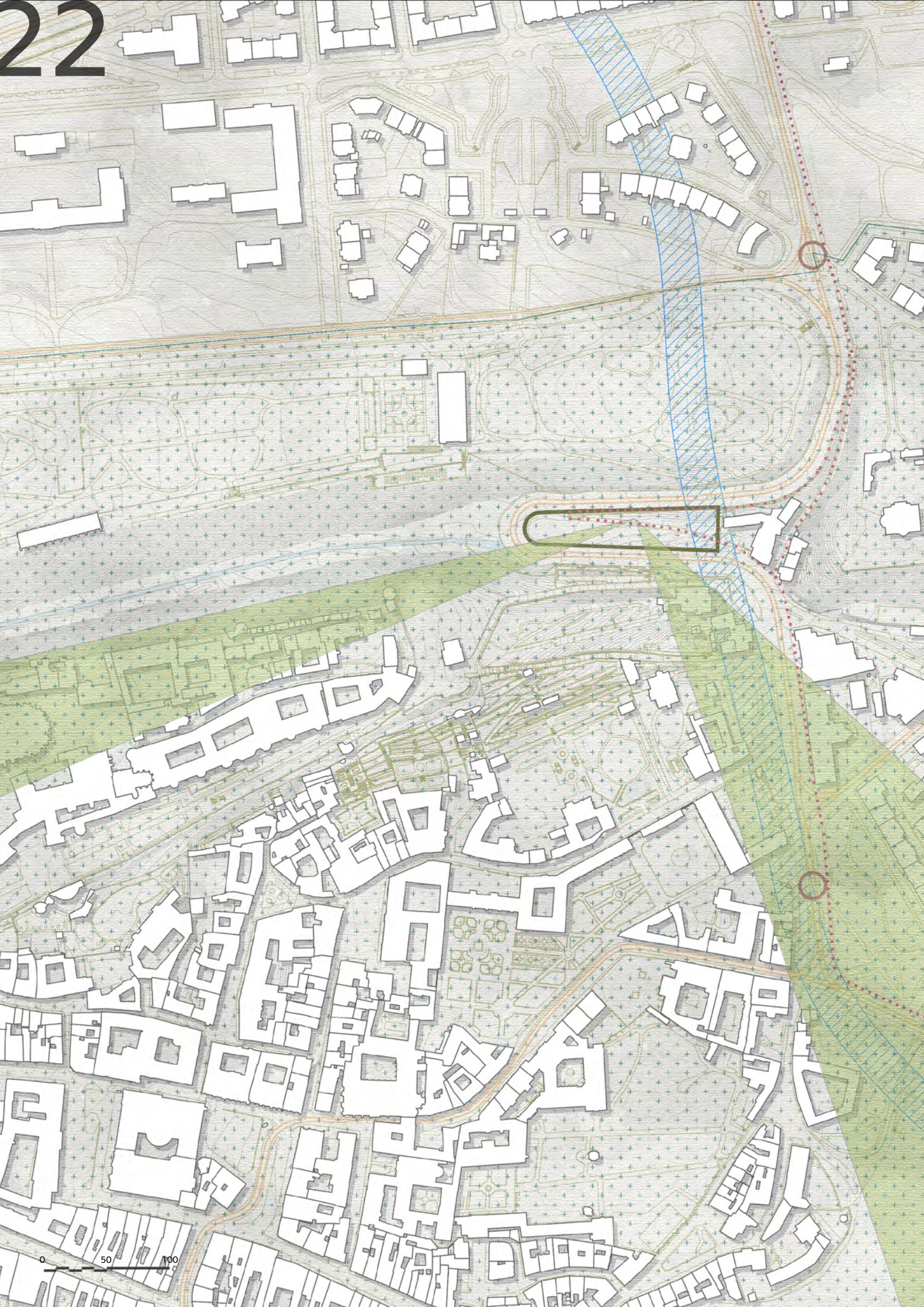
- nová architektura podporující rozvoj města
- místo by nemělo zatěžovat již přetížené centrum
- blízko dalších turistických cílů
- stát s dominantou v lokalitě a iniciovat rozvoj v okolí
- kolem 5 minut pěší chůze od veřejné dopravy
- bezbariérový přístup
- nacházející se v rámci širšího centra
- působí inovativně a efektivně dotváří urbánní blok, tvořená souborem pozemků, ohraničená uličním prostorem, případně je výrazným solitérem a dotváří či vymezuje veřejný prostor
- prostor pro bytovou funkci

PŘEHLED LOKALIT UVAŽOVANÝCH PRO VYSTAVOVÁNÍ EPOPEJE

1.	Valdštejnský palác
2.	Refektář Klementina
3.	Letohrádek královny Anny
4.	Collredo-Mansfeldský palác
5.	Letohrádek Hvězda
6.	Tyršův dům
7.	Eliščiny lázně
8.	Hradčany
9.	Letná
10.	Petrín
11.	Těšnov
12.	Vítkov
13.	Výstaviště
14.	Vyšehrad
15.	Výstaviště u současné tratě
16.	Jízdárna na Pohořelci
17.	Chotkovy sady na Letné

- řešené území
- dostupnost - pěší
- centrum Prahy
- dostupnost MHD
- vazby - Praha + pražský hrad
- ochranné pásmo metra

LOKALITA

Pro účely této diplomové práce byla vybrána lokalita silniční a tramvajové smyčky ulice Chotkova v těsné blízkosti lokalit Chotkovy sady na Letné a Letohrádek královny Anny vybrané pracovní skupinou IPR. Parcela se nachází severně od Valdštejnské jízdní a sousedí s postmoderní stavbou hotelu Hoffmeister z roku 1990.

Místo má silnou vazbu jak na hrad tak na celou prahu jak dostupností tak i výhledem z dané parcely.

SWOT ANALÝZA

Strengths (Silné stránky)

- vazba na Prahu
- vazba na pražský hrad
- pěší dostupnost
- dostupnost MHD
- centrum Prahy
- viditelnost (orientační bod pro pěšího)

Weaknesses (Slabé stránky)

- složitý terén
- těsná blízkost silnice - smog, hluk
- Povolování staveb v místě (ochranné pásmo metra)

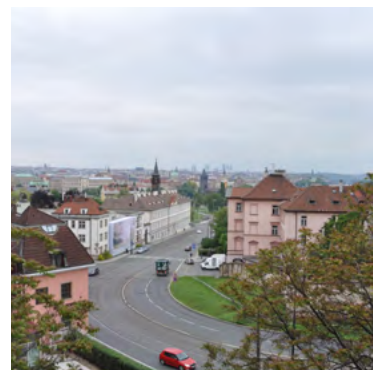
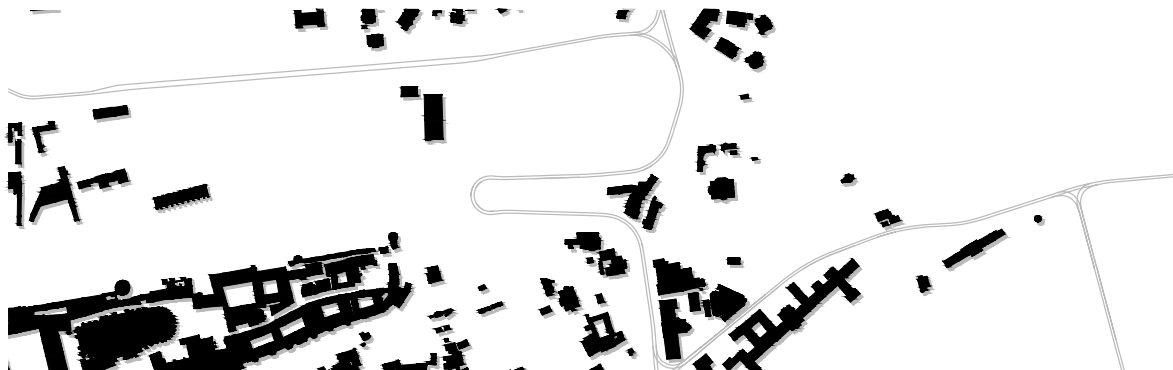
Opportunities (Příležitosti)

- Nová náplň místa
- Turistická atrakce
- Doplnění místa
- Zvýšení návštěvnosti

Threats (Hrozby)

- v důsledku zvýšení koncentrace lidí hrozí „přeplněnost“ pěšími
- frekvencované silnice Pod bruskou u zastávek Malostranská
- archeologické nálezy

CHOTKOVA ULICE

Ve 20. letech 17. století nechal Albrecht z Valdštejna prorazit do svahu přímý úvoz, který umožnil jízdu i vozidlům. Nazýval se Myší díra, od 2. poloviny 18. století má též oficiální název Pod Bruskou. Úvoz byl však příliš strmý a tak dal vzniknout Chotkově silnici.

Hrabě Karel Chotek byl významný rakouský úředník a nejvyšší český purkrabí, příslušník staročeského šlechtického rodu Chotků z Chotkova. V Praze díky jeho iniciativě byly dlážděny ulice a náměstí, zaváděna kanalizace, stavěny nové společenské, zdravotní a charitativní budovy, zakládány veřejné sady a sázena stromořadí aj. Na jeho počest byla roku 1870 důležitá pražská ulice na území Hradčan a Malé Strany, vybudovaná z jeho popudu v letech 1831-1832, pojmenována Chotkova silnice.

Serpentina musela být vykutaná ve skále a v dolní části překonávala potok Brusnici, který byl zakrytý a tekł směrem ke Kampě do dnešní Čertovky a ústil do Vltavy v blízkosti Cihelné ulice. V roce 1912 byl potok od dolního konce Chotkovy cesty zavedený přímo k Vltavě, pod zahradou Strakovy akademie.

Po Chotkově silnici vede tramvajová trať. Byla zprovozněna 30. ledna 1910 zavedením linky č. 5, pokračovala po ulici Mariánské hradby. Od 31. května 1912 byla u příležitosti VI. sokolského sletu připojena i spojovací trať Badenihů ulicí. Při stavbě byl přestavěn oblouk silnice u Jeleního příkopu.

Poté prošla silnice několika stavebními úpravami. V prostoru mezi rameny zatáčky vyrostla na konci 19. století skromná zástavba obytných domů. Rožánkův dům z roku 1896 vyvolal odpor veřejnosti pro svou přehnanou výšku, kterou ignoroval pohledové vztahy v území. Všechny objekty v Chotkově ulici byly zbourány v 70. letech 20. století při rozšiřování silnice. Poté sloužil pozemek jako staveniště pražského metra, byla zde vybudována těžební věž. Poslední stavební počín v místě je hotel Hoffmeister z roku 1990.

Při severozápadní straně ulice je vybudována zárubní zeď dosahující místy výšky až kolem 5 metrů, na levé straně je umístěn chodník na vysunuté konzole vybudované při rozšiřování komunikace v roce 1969. V rámci této stavební akce byl vybudován první pražský kolektor.

V oblouku serpentiny nachází se plastika - Český lev - z roku 1852. Je to dílo Josefa Maxe, pro svou polohu je nazývána Kamenným strážcem Pražského hradu. Lev byl součástí pomníku českých vojáků, kteří v roce 1848 padli v Itálii. Na nynější místo byla socha přenesena v roce 1953 od Městského muzea Na Florenci.

JÜTTNERŮV TRIGONOMETRICKÝ PLÁN _ 1815

MAPA STABILNÍHO KATASTRU _ 1843

LOTHŮV PLÁN PRAHY _ 1848

HURTIGŮV PLÁN _ 1891

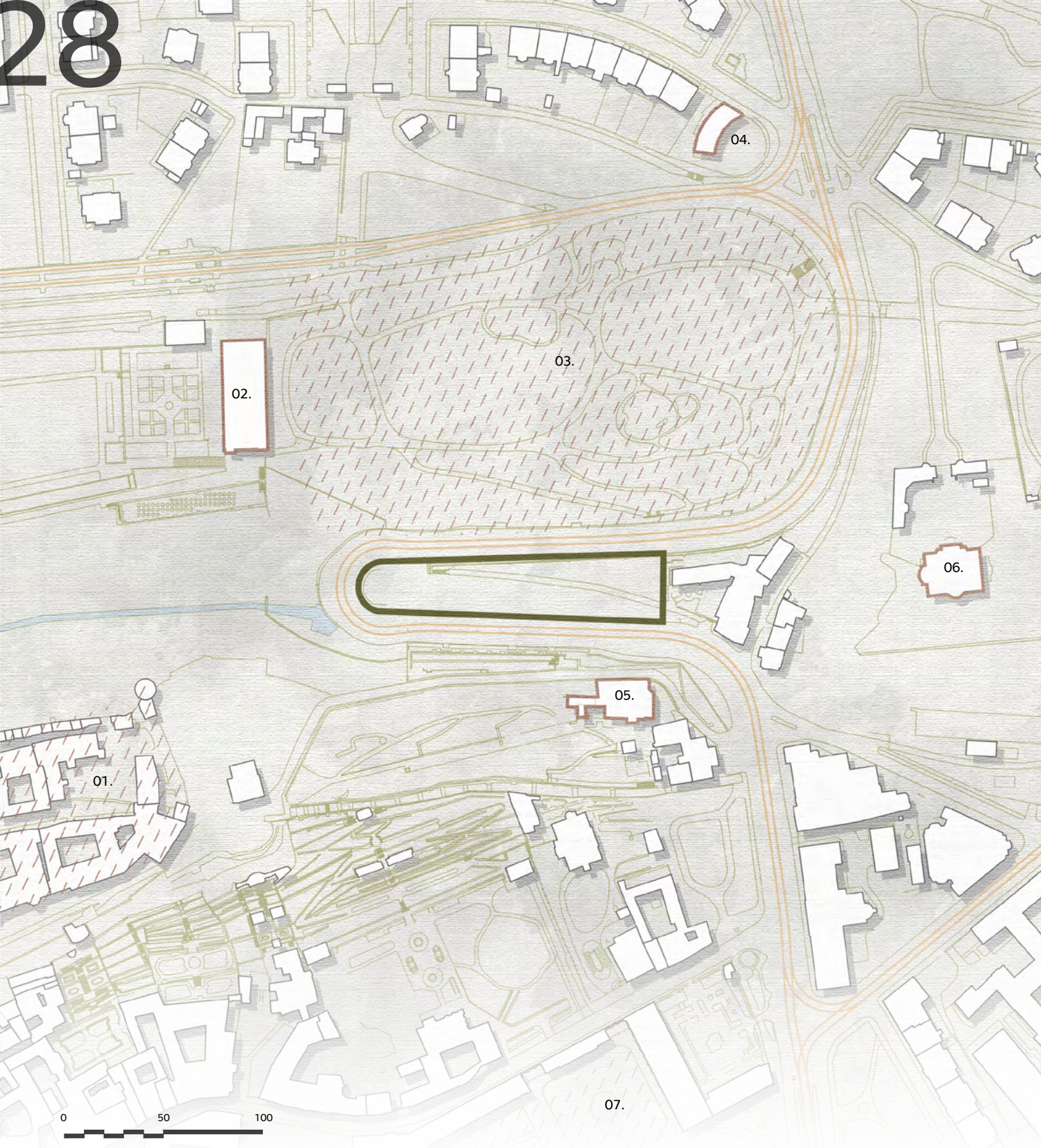

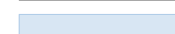
PÍLÍŘE HORNÍ SILNICE _ 1965

TĚŽEBNÍ VĚŽ PŘI STAVBĚ METRA _ 1965

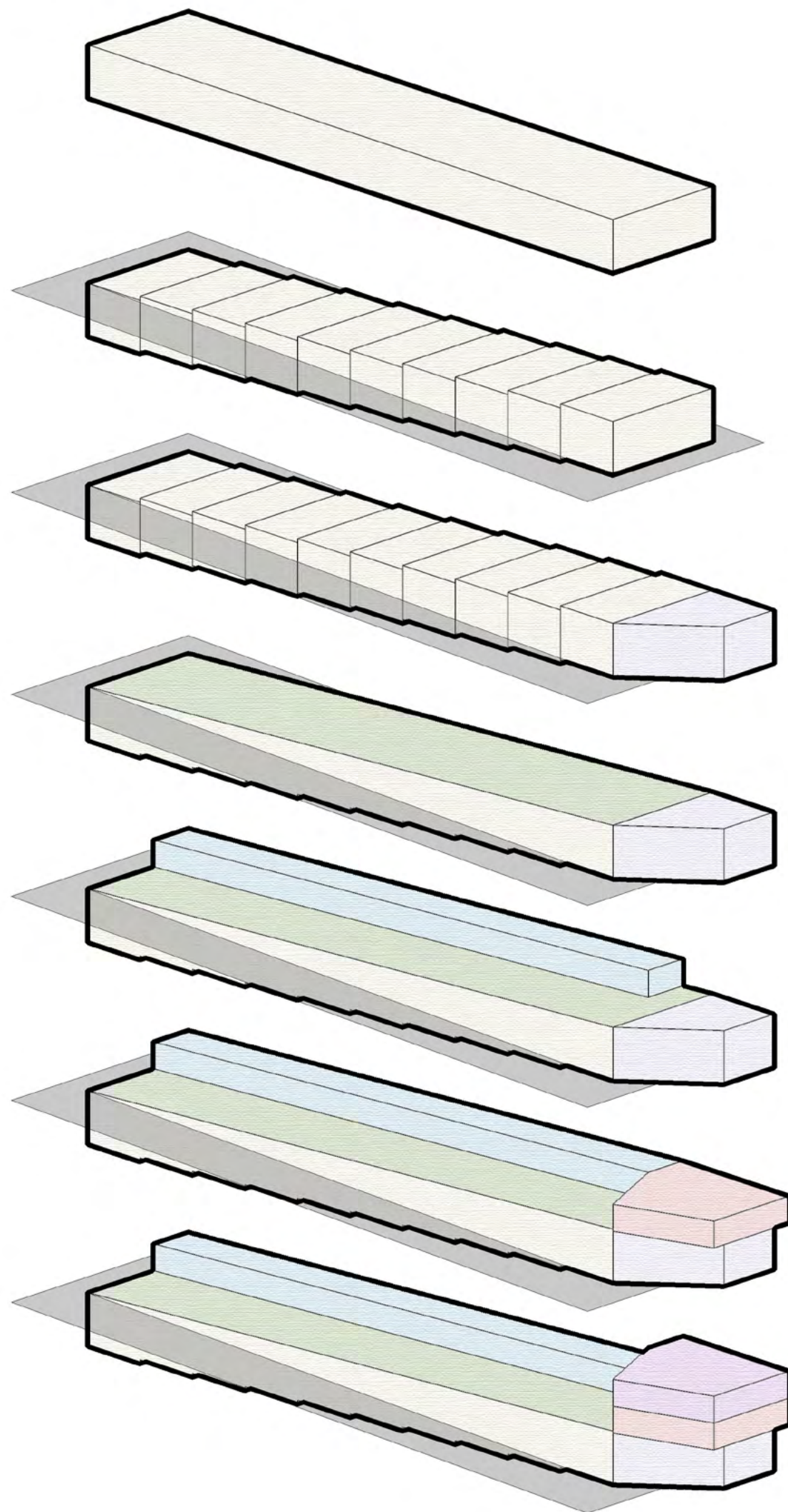
- řešené území
- významné objekty
- významné plochy
- cesty
- tramvajový pás
- objekty
- vodní plochy

- 01. PRAŽSKÝ HRAD
- 02. LETOHRÁDEK KRÁLOVNY ANNY
- 03. CHOTKOVY SADY
- 04. BÍLKOVA VILA
- 05. RICHTEROVA VILA
- 06. KRAMÁŘOVA VILA
- 07. VALDŠTEJNSKÁ ZAHRADA

- 01.
- 02.
- 03.
- 04.
- 05.
- 06.
- 07.

základní hmota stavby je určena výstavním prostorem epopeje.

Tato hmota je rozdělena dle velikosti jednotlivých obrazů na menší hmoty. Ty se jednotlivě hloubí do terénu, který jde v opačném směru nahoru.

K hmotě výstavního prostoru je přidružen prostor vstupní haly.

Střecha výstavního prostoru vytvoří střešní zahradu.

Další hmotu tvoří prostor doprovodných expozic, kterými se návštěvník vrací.

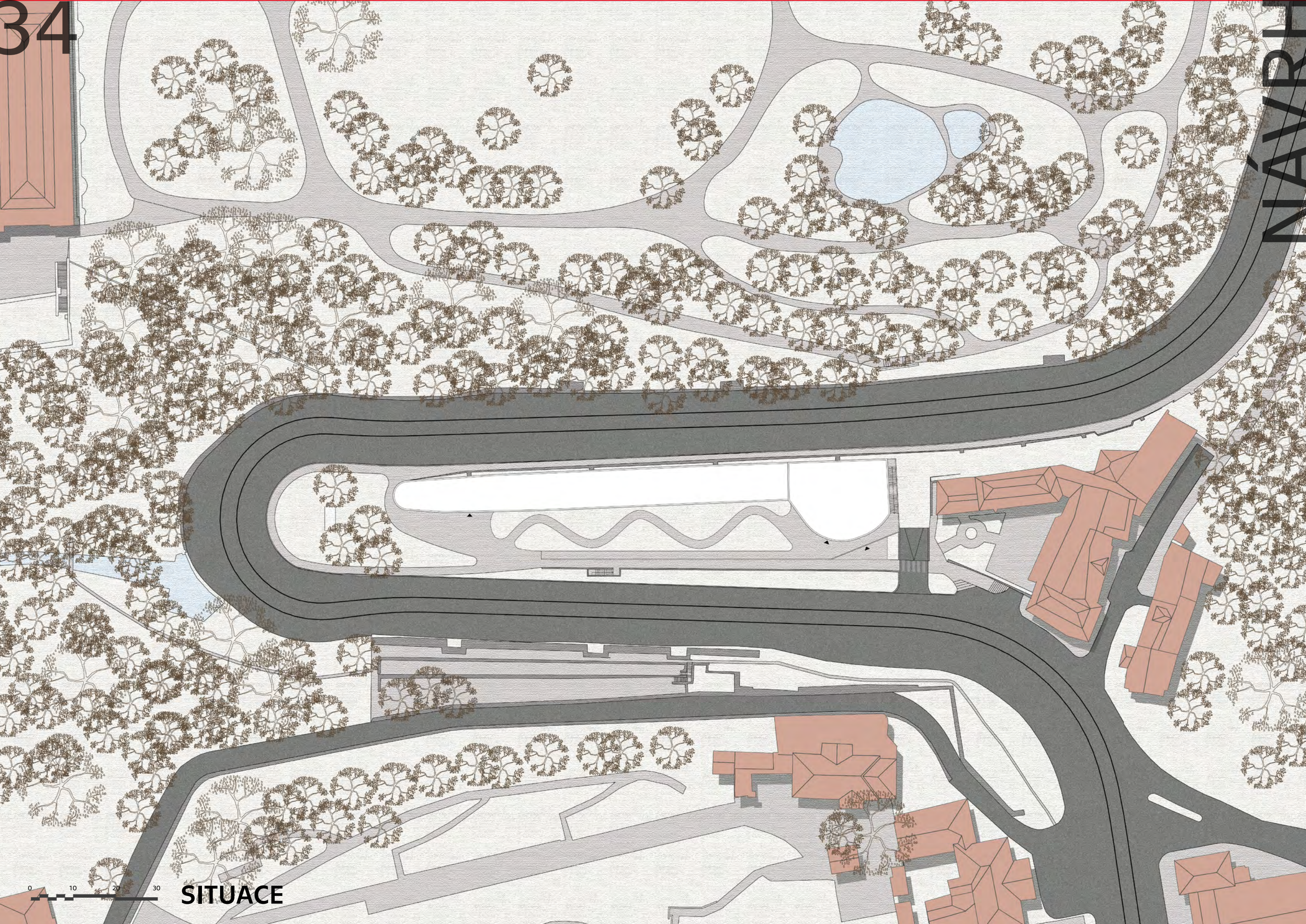
Celá expozice vrcholí ve vyhlídkové kavárně.

Nad kavárnou se nachází další hmota zázemí galerie.

SITUACE

URBANISTICKÉ ŘEŠENÍ

Dům se nachází na pozemku, který je obklopen Chotkovou ulicí, která je zároveň silniční a tramvajovou tepnou. Hmotu stavby z části vychází z morfologie tohoto území jež směrem na sever i na západ stoupá. Mimo hmotu nad hlavním vstupem do galerie dům respektuje linku severní části silnice a jinak nad ni nevystupuje (hmota nad vstupem vystupuje nad silnici o cca 2,5 metru). Dále se stavba snaží zachovat osu parcely, která je určena sochou českého lva v západní části.

Hlavní vstup do galerie se nachází ve východní a nejnižší položené části parcely. Počítá se, že největší procento návštěvníků bude docházet z přílehlé tramvajové stanice a stanice metra Malostranská.

Jeden z vedlejších vstupu do objektu se nachází v západní části pozemku a počítá s příchozícíma z tramvajové zastávky Chotkovy sady. Poslední vstup je vstupem do kavárny a nachází se na konci střešní zahrady, která vede na vyhlídku.

Zásobování objektu je z jižní části Chotkovy ulice a probíhá přes garáže.

ARCHITEKTONICKÉ ŘEŠENÍ

Stavbu primárně určuje hmota výstavního prostoru Slovanské epopeje. Tato hmota začíná hlavním vstupem s prostornou vstupní halou ve východní části pozemku. Zde se nachází pokladna, šatna a možnost zakoupení dárkových předmětů, společně se zázemím pro zaměstnance a toaletami. Hmotu výstavního prostoru se postupě směrem na západ noří do terénu tak jako se návštěvník spolu s obrazy noří slovanskými dějinami. V interiéru to znamená, že pozorovatel následuje cestu od jednoho obrazu k druhému po sestupných rapách.

Nad výstavní halou epopeje se nachází prostor doprovodných expozic. Návštěvník má možnost projít se doprovodným programem, který naopak stoupá směrem k vyhlídce. Tento prostor tvoří otočné panely a je tak velmi variabilní. Bezbariérovost této části tvoří travelátor. Další možností návštěvníka je opustit interiér a doprovodné expozice vnímat zvenčí při procházce střešní zahradou, které vede nad Epopejí taky směrem k vyhlídce.

Kavárna s vyhlídkou se nachází nad hlavním vstupem a nabízí rozlehlý výhled na Prahu. Návštěvník má možnost výhled vnímat zvenku i zevnitř a stejně tak se vrátit zpátky k hlavnímu vchodu buď exteriérovým schodištěm nebo interiérovým výtahem.

Nad kavárnou se nachází zázemí galerie a menší depozitář pro malá díla z doprovodných expozic.

Velký depozitář a dílna pro Slovanskou epopej se nachází v podzemních garážích. Je zde navržen velký nákladní výtah s přístupem přímo do výstavního prostoru. V případě potřeby lze kterýkoliv obraz slovanské epopeje přemístit do dílny a odsud případně i odvést a zase přivést.

Podzemní garáže slouží jak návštěvníkům galerie, tak zaměstnancům. Slouží i pro zásobovací účely kavárny.

KONSTRUKČNÍ A MATERIÁLOVÉ ŘEŠENÍ

Nosná konstrukce stavby je navržena jako železobetonový kombinovaný systém. Pro výstavní prostor Epopeje je vyžadován rozpon 20 metrů. Pro vytvoření dostatečné opory trámů je stěna v místě uložení trámu dodatečně vyztužena.

Hmotu výstavního prostoru tvoří pohledový hrubý betoh, po kterém se vinou samopnoucí popínavé rostliny. Hlavní vstup je zdůzadněn mosaznou okrasnou mříží, která je použita i na dalších částech budovy.

Část střechy výstavního prostoru tvoří střešní zahradu.

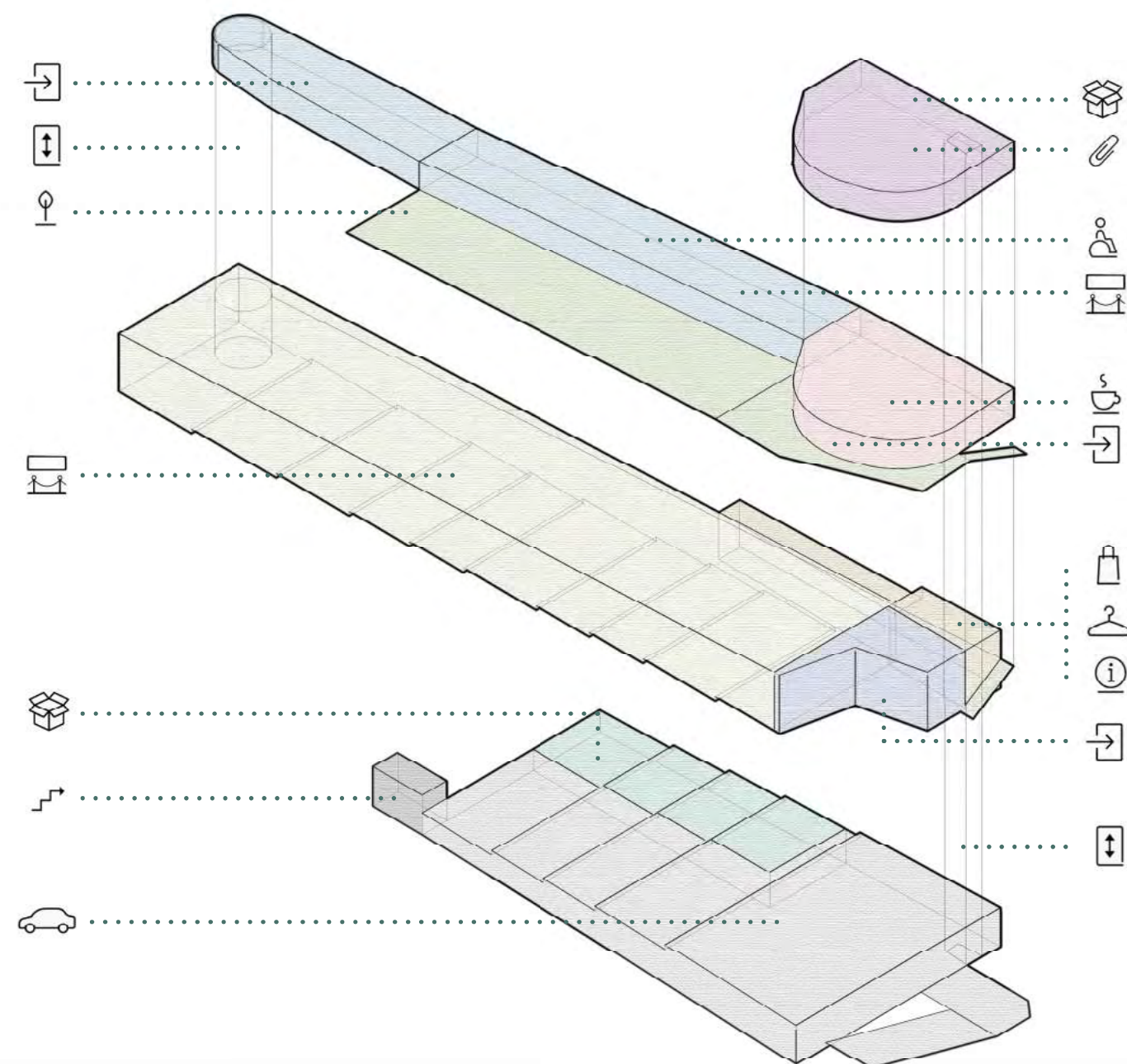
Zbytek stavby je celoprosklený (mimo severní část přiléhající k silnici). Vyhlídková hmota stavby je opět zdůrazněna mosaznou mříží a stejně je tomu tak i u západního vchodu.

Materiály vychází z přiznání funkce, kterou obalují. Epopej nepotřebuje okna ani výhled - betonová „bedna“. Zbytek stavby si pohrává s průhledy (výhled na Prahu, vhlad na doprovodnou expozici zvenčí střešní zahrady...) - celoprosklená hmota.

Mosaznou mříž vnímám jako zdobnou secesní zkratku a odkazují se tak na dobu Alfonse muchy. Zároveň díky ní dávám stavbě punc luxusu, který by podle mě galerie pro tak ohromné dílo, jako je Slovanská epopej, měla mít.

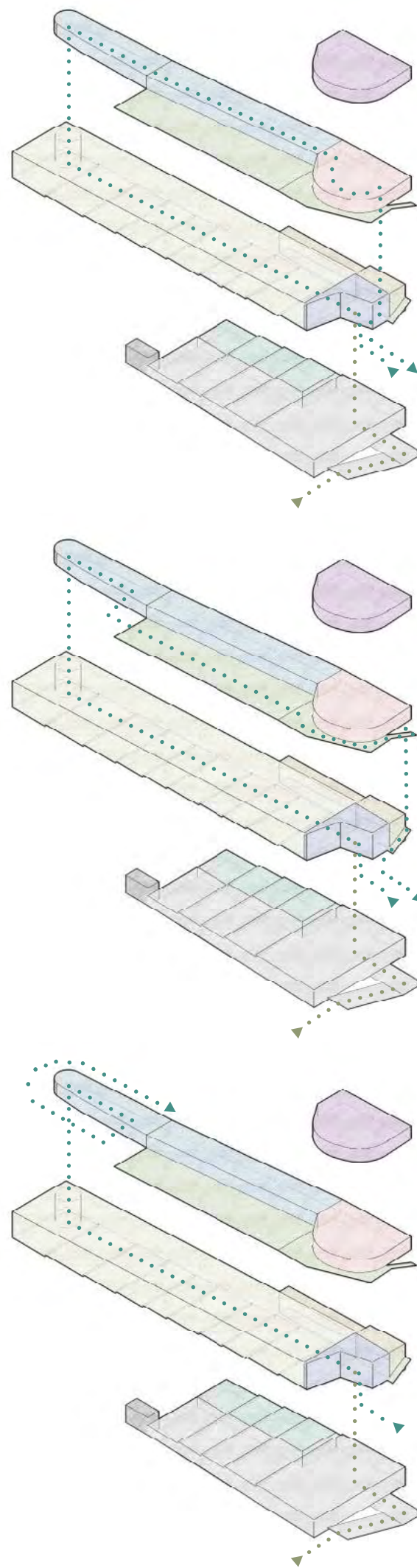
ZÁKLADNÍ BILANCE

Užitné plochy:	
výstavní prostor Epopeje	1915 m ²
vstupní hala + šatna	179 m ²
doprovodné expozice	665 m ²
kavárna + zázemí	360 m ²
administrativa	189 m ²
depozitář / dílna	397 m ²
komunikace	374 m ²
zázemí budovy	80 m ²
parkování	1262 m ²
hrubá podlažní plocha	
zastavěná plocha	5 723 m ²
venkovní prostory	
střešní zahrada	740 m ²
terasa	129 m ²
parkovací stání	49 míst

	kanceláře + malý depozitář
	kavárna
	střešní zahrada
	doprovodné expozice
	výstavní prostor Slovenské epopeje
	pokladna / šatna / informace / suvenýry
	vstupní hala
	depozitář + dílna
	parking
	únikové schodiště

SCHEMA POHYBU NÁVŠTEVNÍK

Návštěvník galerie který si jde prohlídnout Slovanskou epopej má několik možností jak se budovou pohybovat.

Vždy se začíná ve vstupní hale kam se návštěvník dostane pěšky ze stanice tramvaje a metra Malostranská. Má možnost také přijet autem do podzemní garáže a odtud vyjet do vstupní haly výtahem.

SCHEMA 1

V prvním případě návštěvník projde expozici Slovanské epopeje, vystoupá nahoru po schodech či výtahem a pokračuje dále doprovodnou expozicí až do kavárny, kde se občerství, podívá na výhled na Prahu a výtahem se vrací zpátky k šatně.

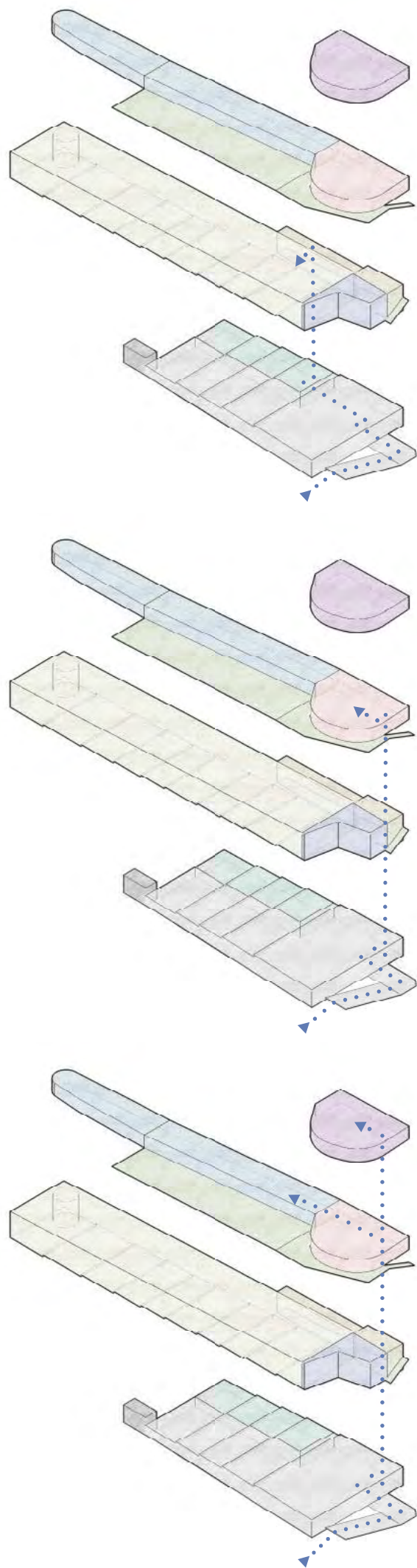
SCHEMA 2

Druhý případ začíná stejně. Po vystoupení z Epopeje ale návštěvník opouští galerii a k vyhlídce stoupá střešní zahradou. Z ní taky lze pozorovat vnitřní doprovodné expozice. Dojde k vyhlídce a zpátky ke vstupní hale sestupuje externím schodištěm.

SCHEMA 3

Třetí možnost opět začíná stejně, ale návštěvník po vystoupení z výstavy Epopeje opouští budovu a míří směrem nahoru k hradu.

	kanceláře + malý depozitář
	kavárna
	střešní zahrada
	doprovodné expozice
	výstavní prostor Slovanské epopeje
	pokladna / šatna / informace / suvenýry
	vstupní hala
	depozitář + dílna
	parking
	únikové schodiště

SCHEMA POHYBU PROVOZ

Veškeré zásobování budovy probíhá přes garáže.

SCHEMA 1

Obsluha obrazů Slovenské epopeje probíhá přes prostorný depozitář, ke kterému je přidružen nákladní výtah, který vede přímo do výstavních prostor.

SCHEMA 2

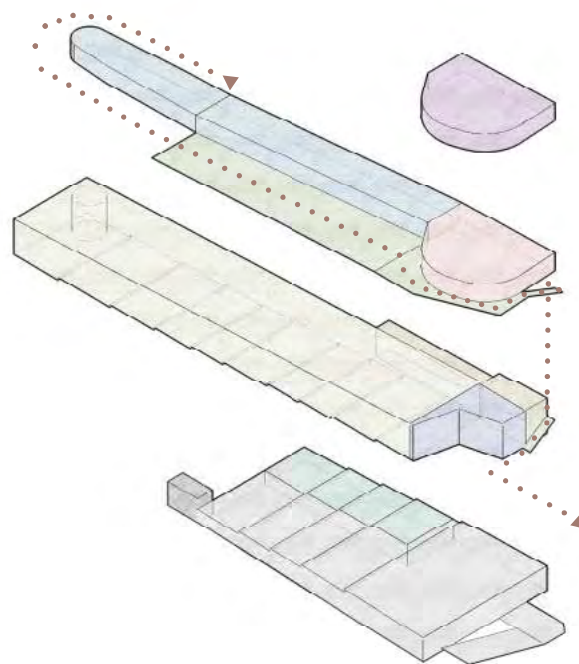
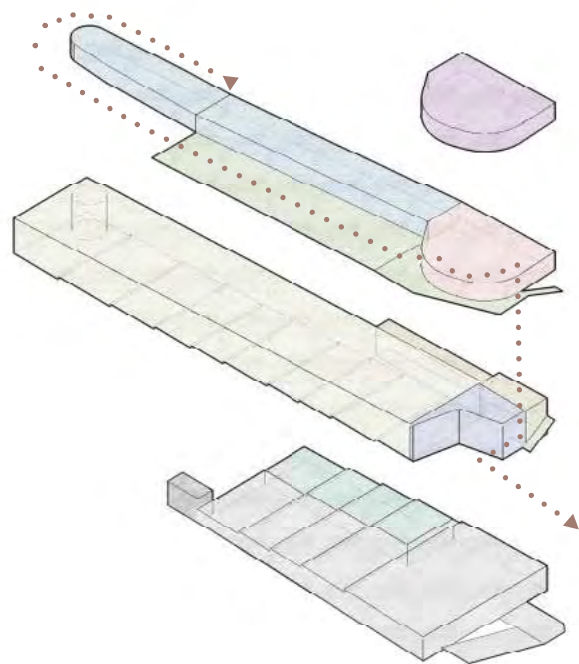
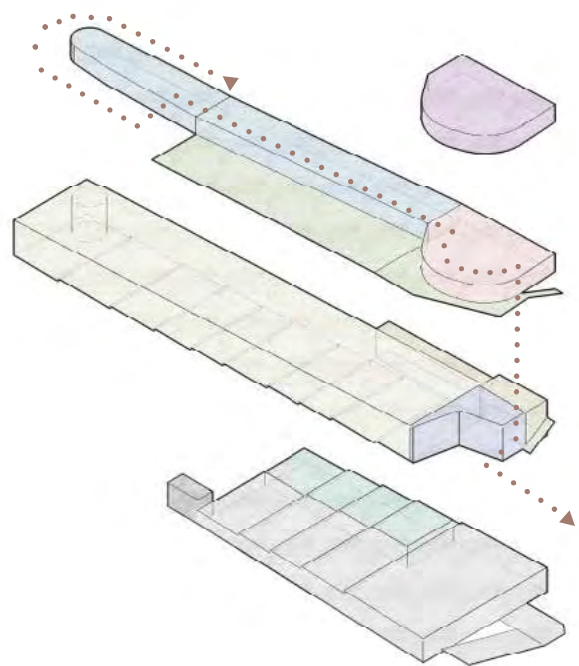
Zásobování kavárny také probíhá přes garáže.

SCHEMA 3

Obsluha doprovodných výstav probíhá také přes garáže. Instalace děl bude uskutečněna ve dny, kdy bude galerie zavřena, aby nedocházelo k míchání návštěvníků a instalatérů. Depozitář malých děl je umístěn nahoře v administrativní části budovy.

	kanceláře + malý depozitář
	kavárna
	střešní zahrada
	doprovodné expozice
	výstavní prostor Slovenské epopeje
	pokladna / šatna / informace / suvenýry
	vstupní hala
	depozitář + dílna
	parking
	únikové schodiště

SCHEMA POHYBU EXTERNISTA

Lidé, kteří nebudou mít zájem o výstavu Slovanské epopeje mají také možnost s budovou interagovat.

Předpokládá se, že tito lidé půjdou pěšky od hradu.

SCHEMA 1

Člověk přichází a má možnost vejít do galerie a prohlédnout si doprovodnou expozici, která se počítá, že nebude placená. Vystoupá do kavárny, občerství se a výtahem sjezdí dolů. Pokračuje dál směrem k tramvajové zastávce.

SCHEMA 2

Člověk nevchází do galerie, ale stoupá střešní zahradou. Na konci vchází do kavárny, občerství se a výtahem sjezdí dolů. Pokračuje dál směrem k tramvajové zastávce.

SCHEMA 3

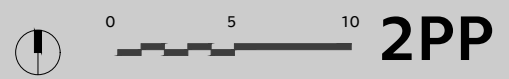
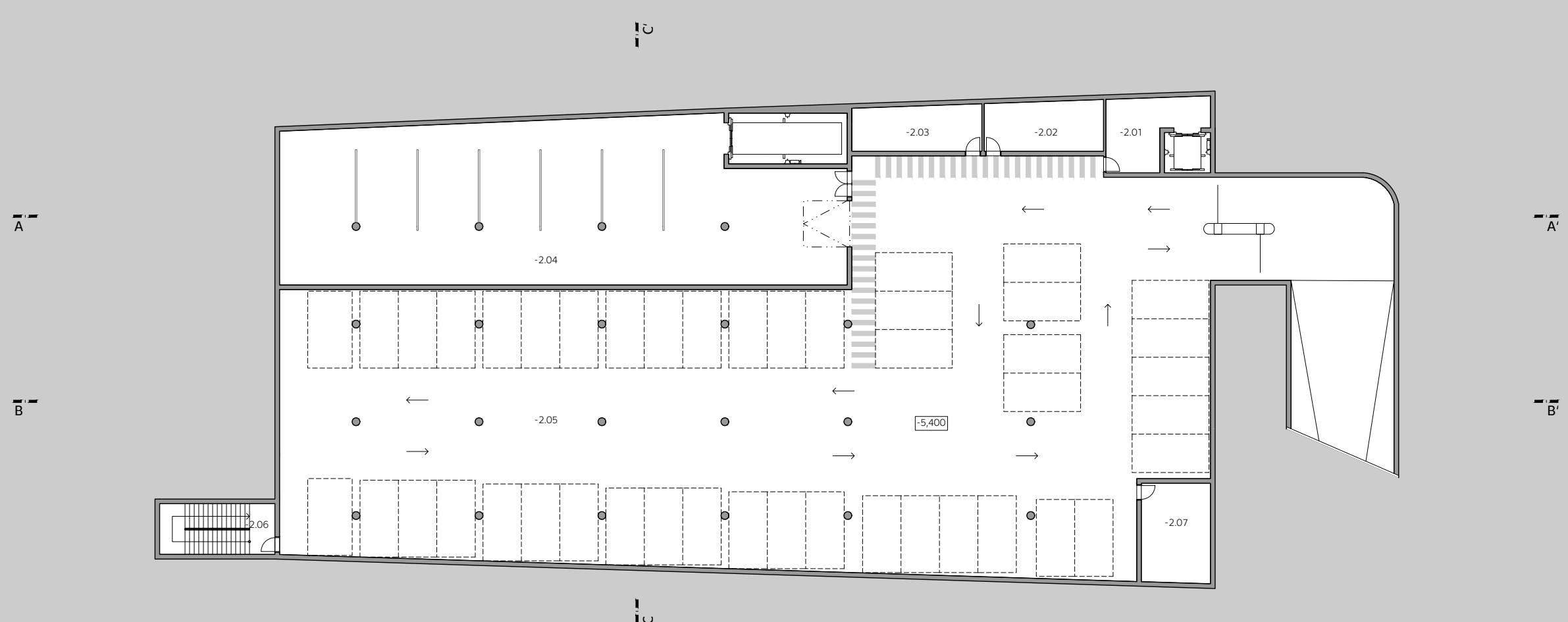
Člověk opět stoupá střešní zahradou, ale nemá zájem se občerstvit nebo je zde v době, kdy je kavárna zavřená. Užije si výhled na Prahu a sestupuje dolů externím schodištěm. Pokračuje dál směrem k tramvajové zastávce.

	kanceláře + malý depozitář
	kavárna
	střešní zahrada
	doprovodné expozice
	výstavní prostor Slovanské epopeje
	pokladna / šatna / informace / suvenýry
	vstupní hala
	depozitář + dílna
	parking
	únikové schodiště

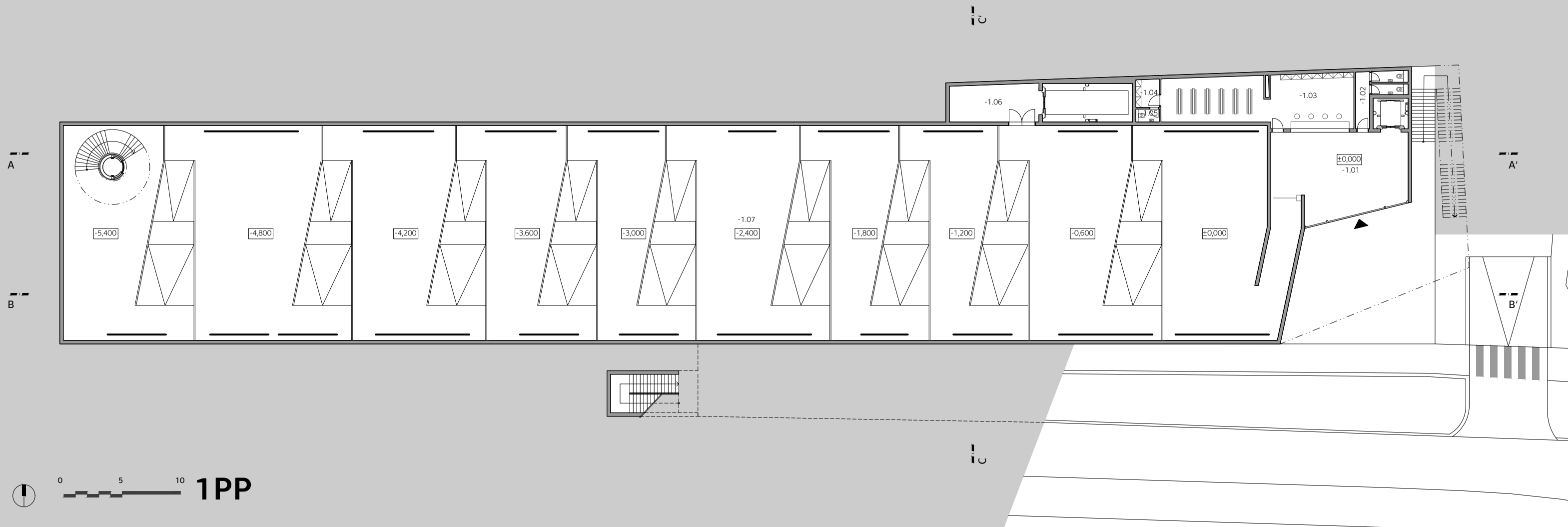

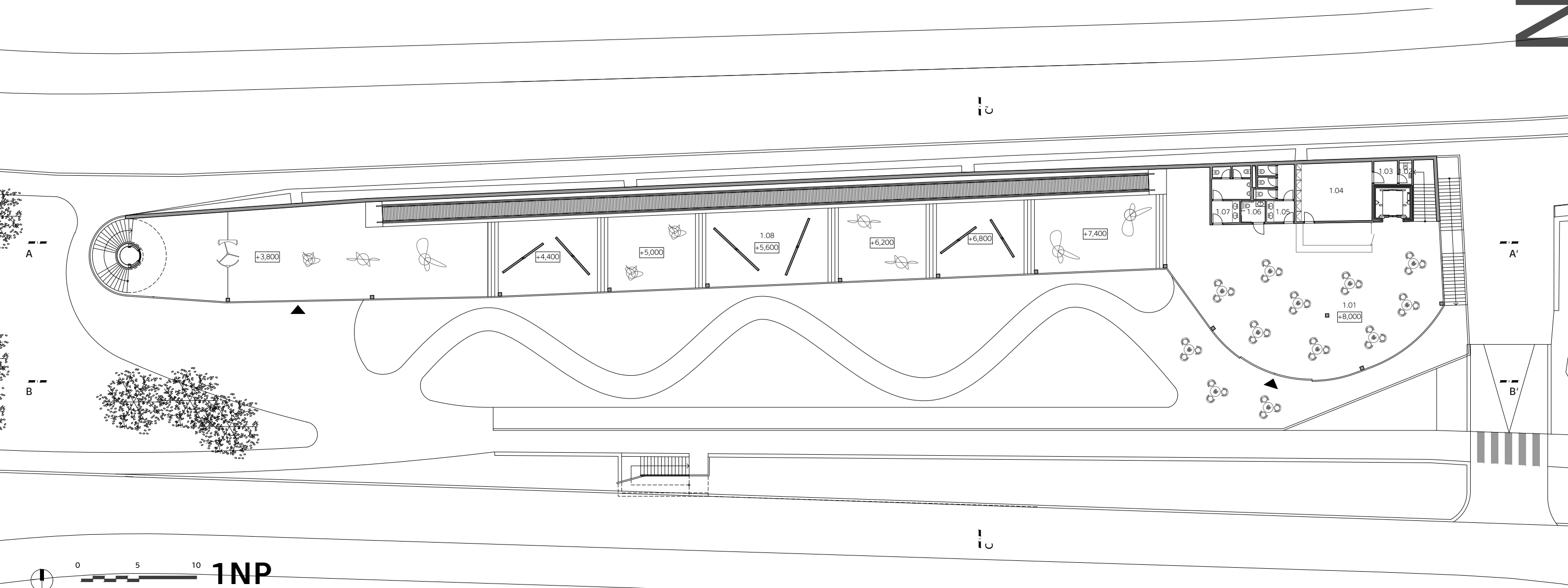

- 2.01 ZÁDVEŘÍ
- 2.02 TECHNICKÁ MÍSTNOST
- 2.03 TECHNICKÁ MÍSTNOST
- 2.04 DEPOZOTÁŘ / DÍLNA
- 2.05 PARKING
- 2.06 ÚNIKOVÉ SCHODIŠTĚ
- 2.07 TECHNICKÁ MÍSTNOST

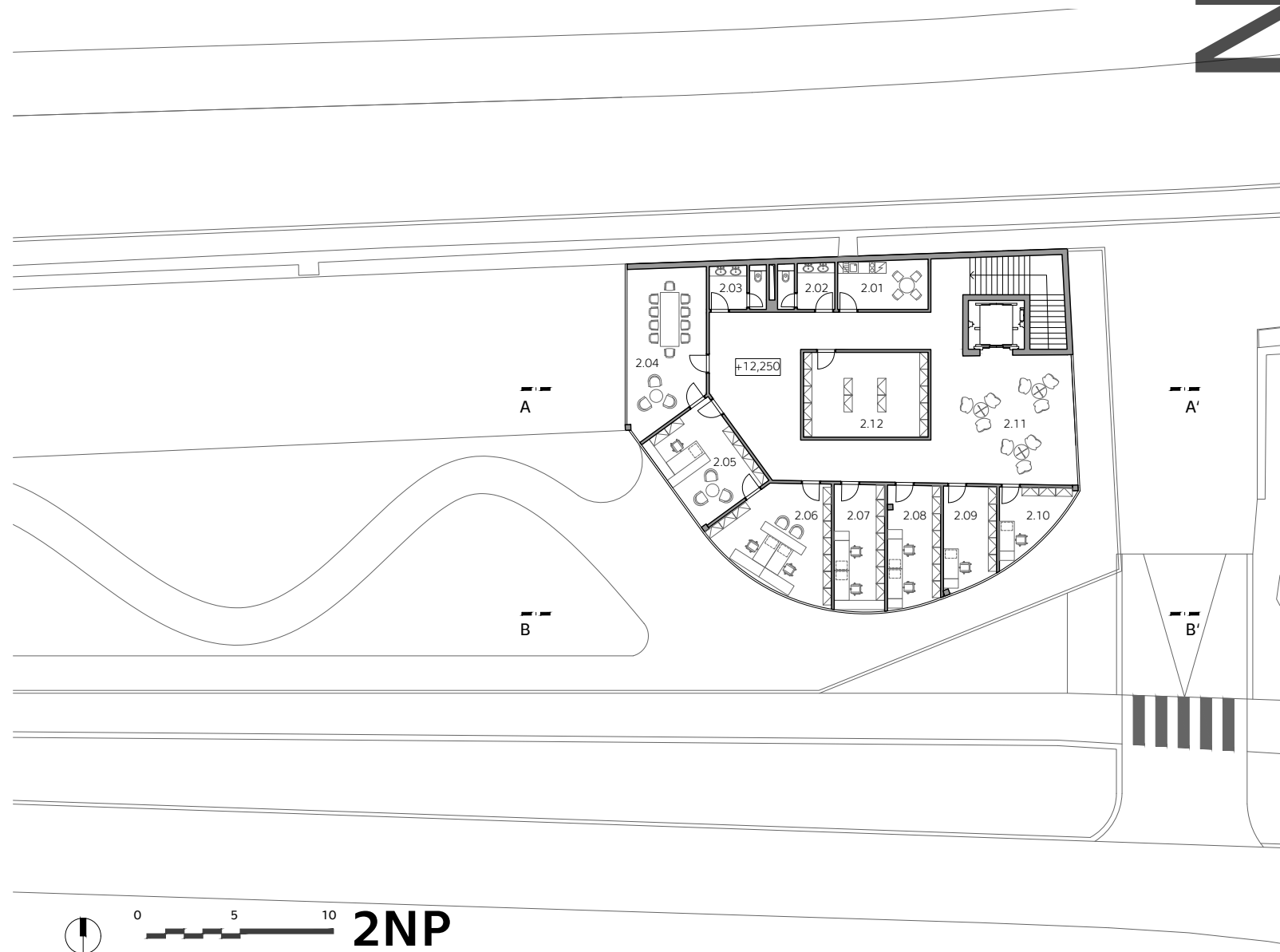
- 1.01 VSTUPNÍ HALA
- 1.02 TOALETY
- 1.03 POKLADNA / ŠATNY / SUVENÝRY
- 1.04 ZÁZEMÍ ZAMĚSTNANCŮ
- 1.05 TOALETA ZAMĚSTNANCŮ
- 1.06 MANIPULAČNÍ PROSTOR
- 1.07 VÝSTAVNÍ PROSTOR SLOVANSKÉ EPOPEJE

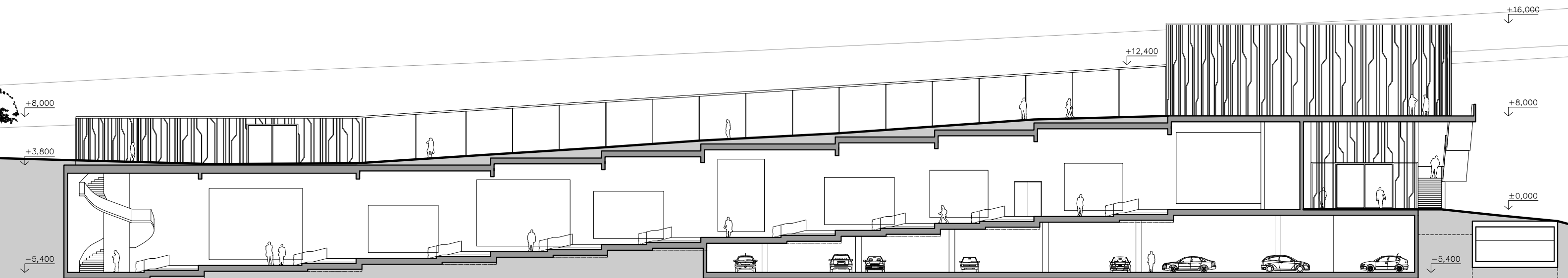
- 1.01 KAVÁRNA
- 1.02 TOALETA ZAMĚSTNANCŮ
- 1.03 ZÁZEMÍ ZAMĚSTNANCŮ
- 1.04 SKLAD / PŘÍPRAVNA
- 1.05 TOALETA ŽENY
- 1.06 TOALETA INVALIDNÍ
- 1.07 TOALETA MUŽI
- 1.08 VÝSTAVNÍ PROSTOR DOPROVDNÝCH EXPOZIC

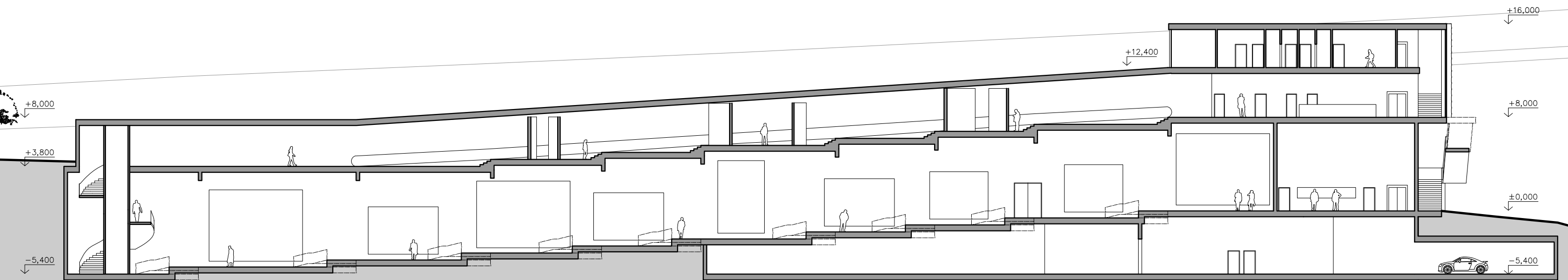

2.01	KUCHYŇKA
2.02	TOALETA ŽENY
2.03	TOALETA MUŽI
2.04	JEDNACÍ MÍSTNOST
2.05	KANCELÁŘ ŘEDITELE
2.06	SEKRETARIÁT
2.07	KANCELÁŘ
2.08	KANCELÁŘ
2.09	KANCELÁŘ
2.10	KANCELÁŘ
2.11	CHILLOUT ZÓNA
2.12	ARCHIV / DEPOZITÁŘ MÁLÝCH DĚL

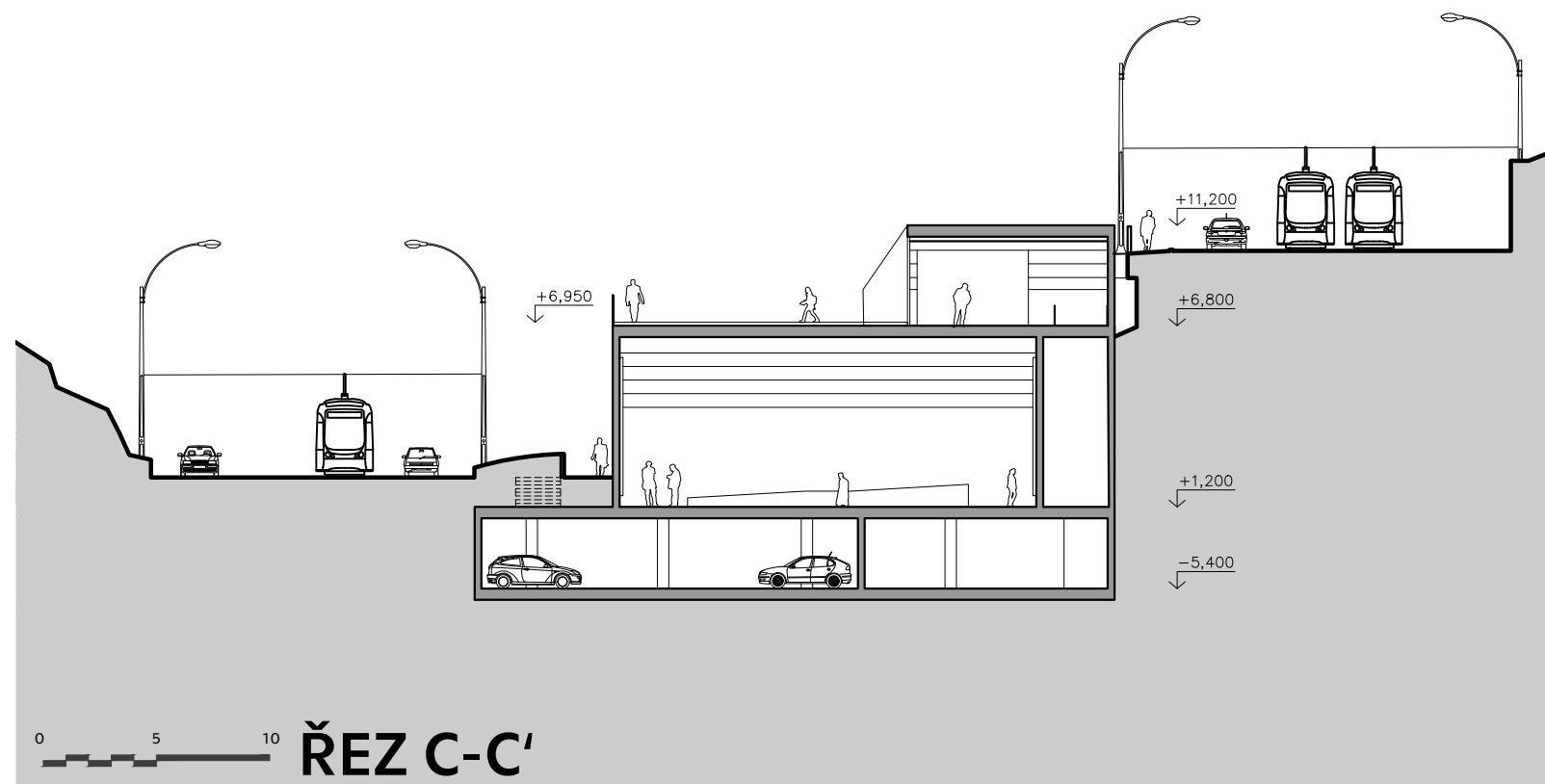

0 5 10 **ŘEZ B-B'**

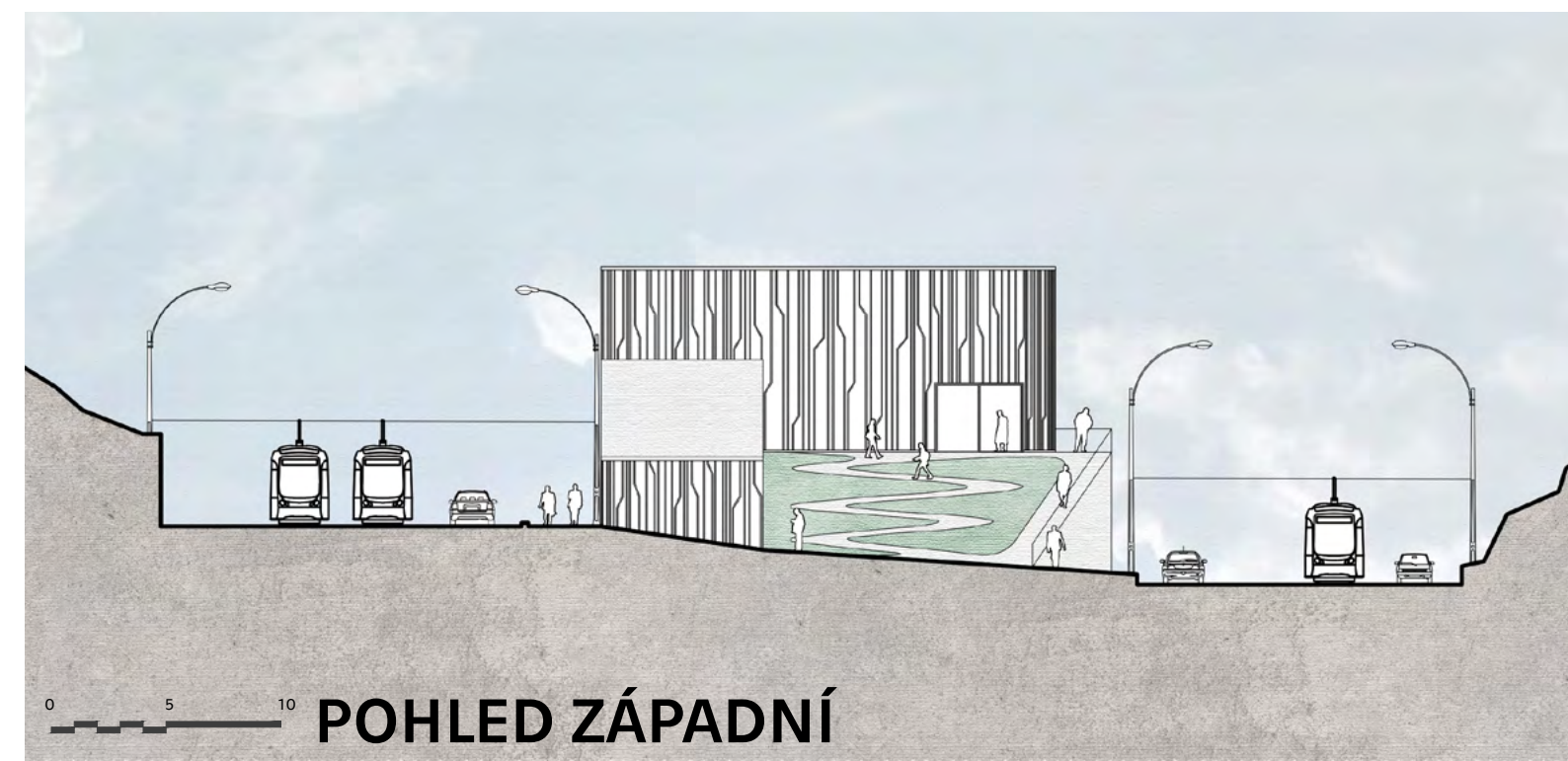
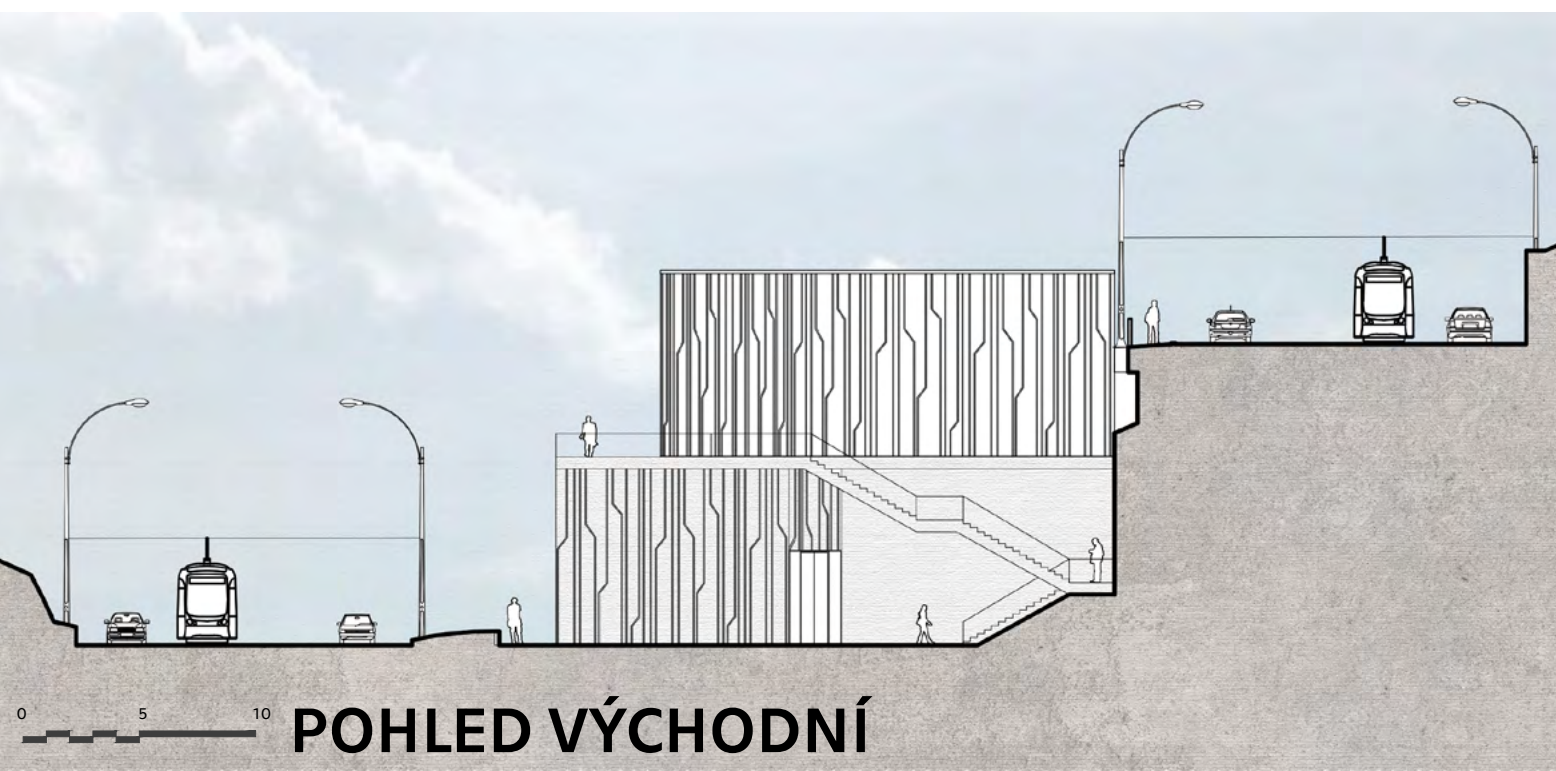
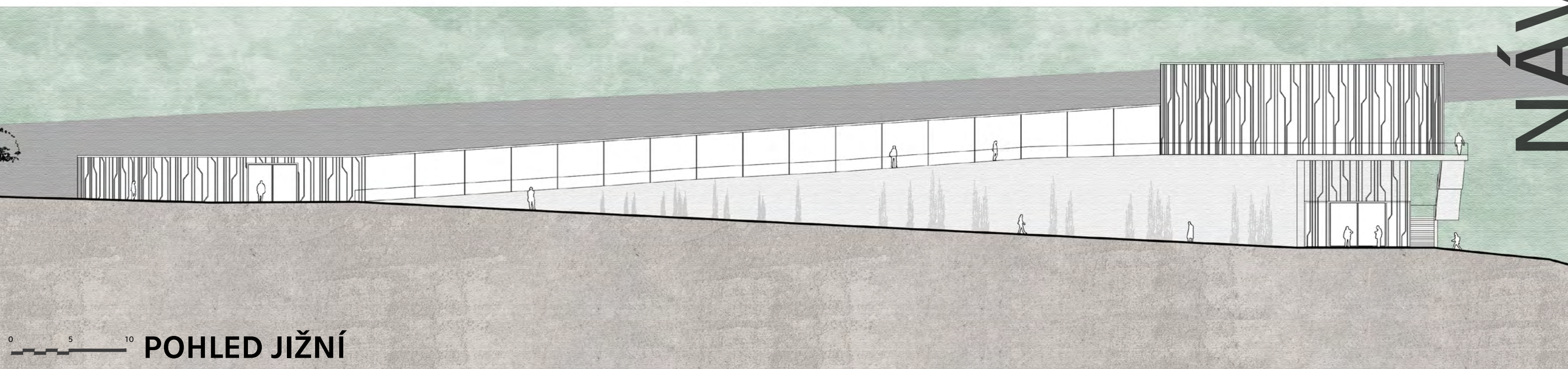

0 5 10 **ŘEZ A-A'**

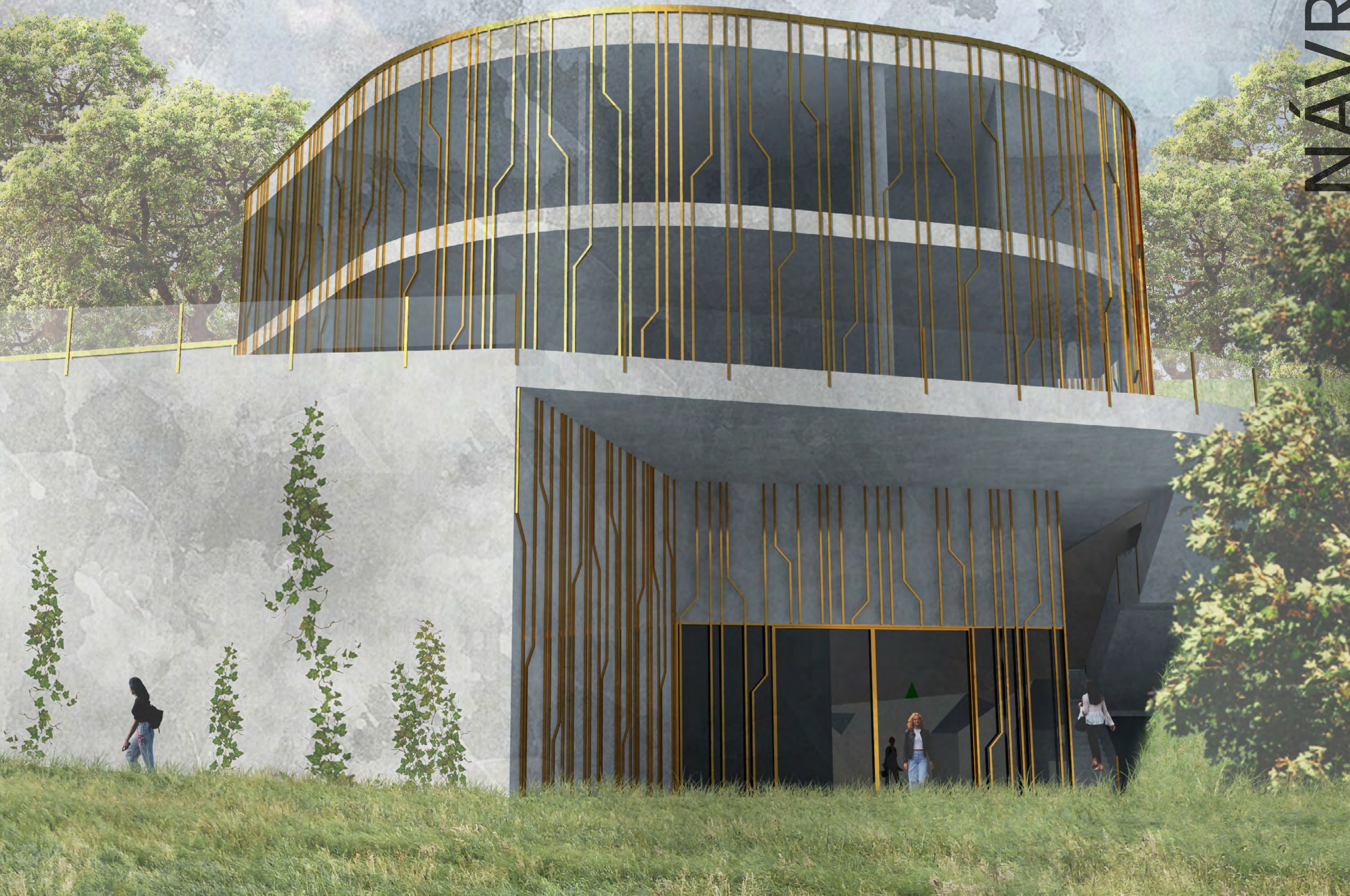

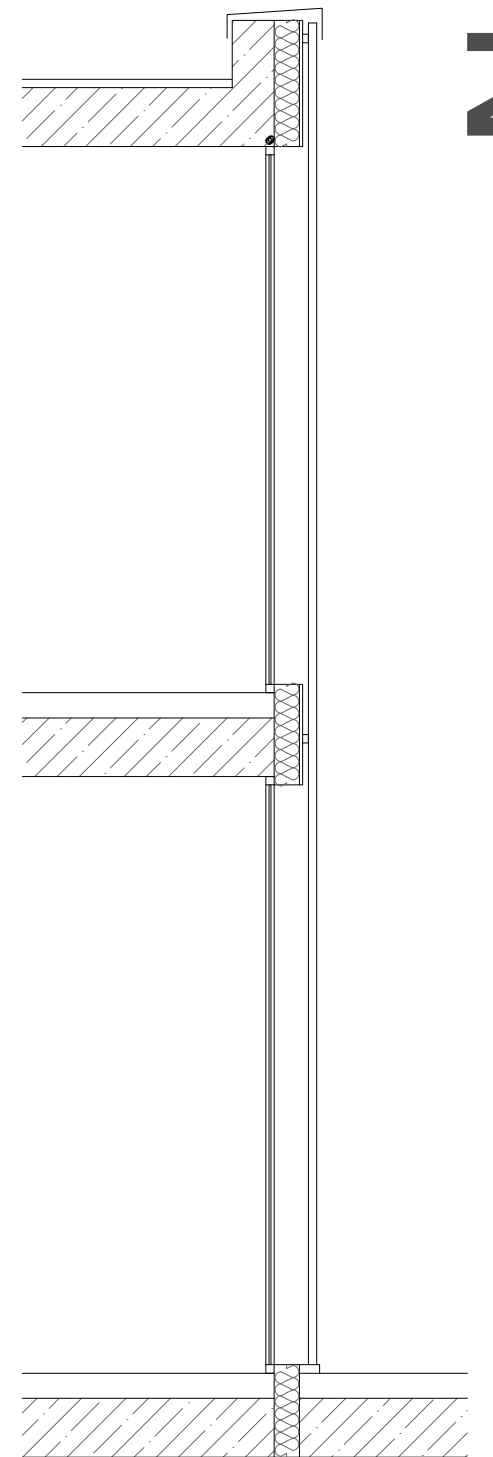
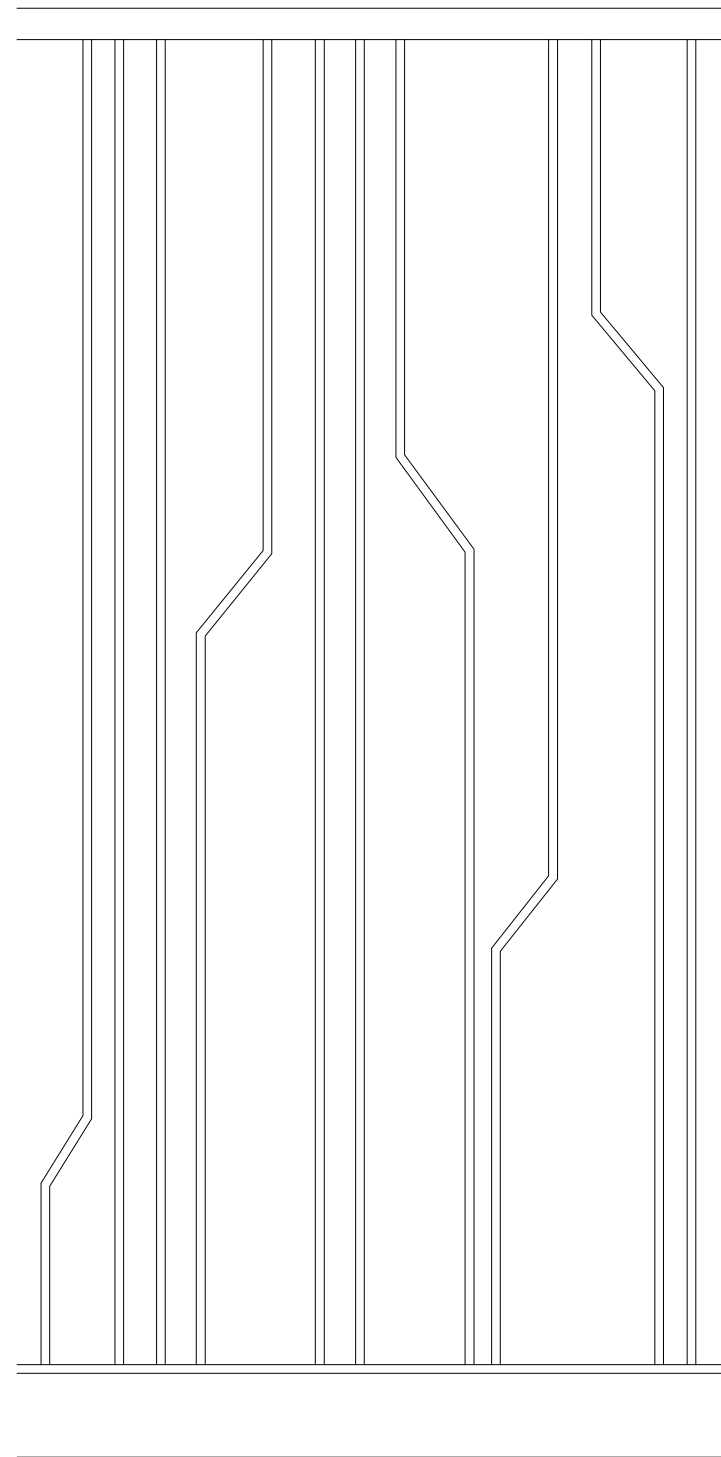
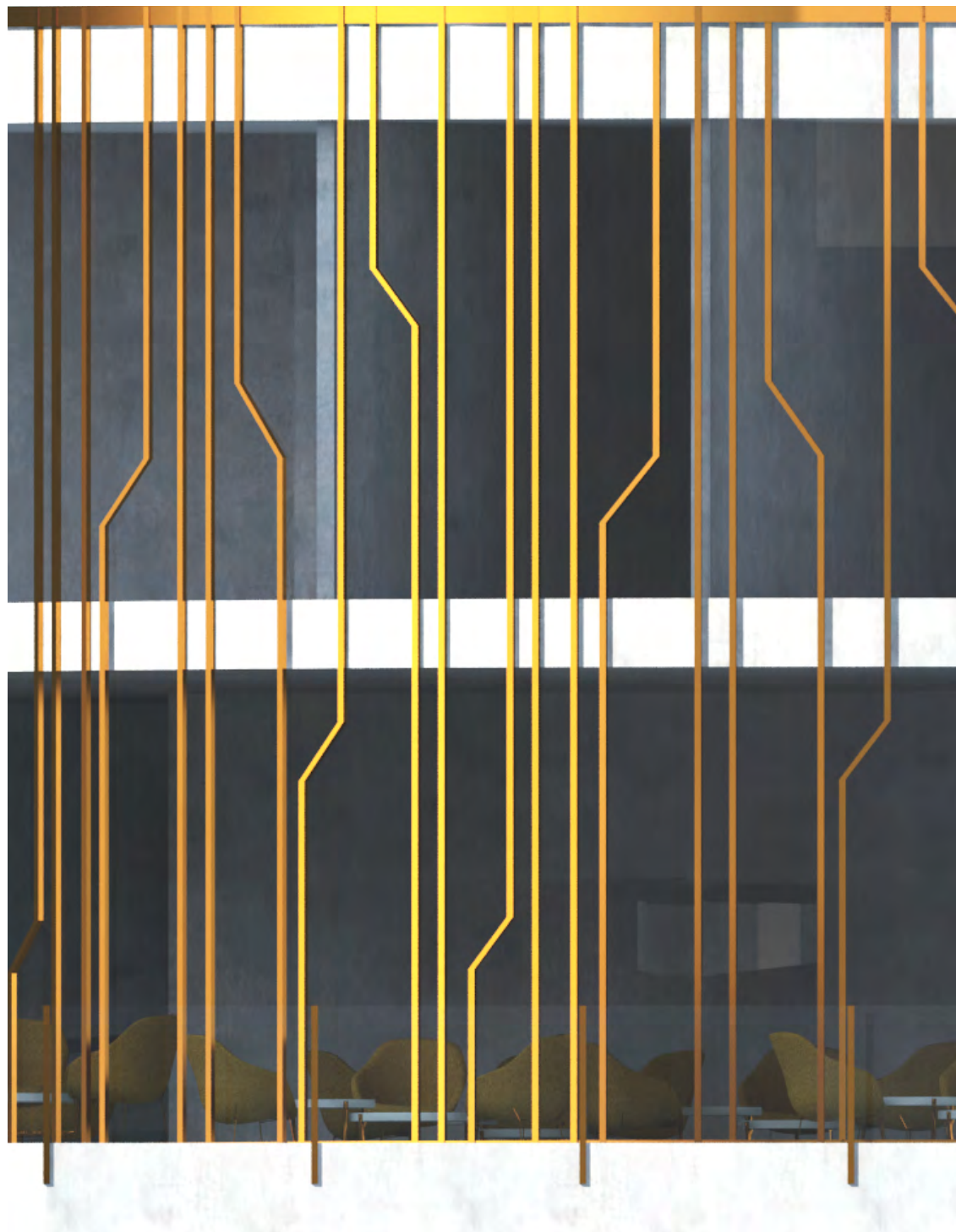

DETAIL
FASÁDY

ZDROJE

BRABCOVÁ, Jana A. Almanach Slovanské epopeje: The Slav Epic almanac. Praha: Sdružení výtvarných kritiků a teoretiků, Česká sekce AICA, 2013. ISBN 9788090237117.

Wikipedie, otevřená encyklopedie. [online]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Hlavn%C3%AD_strana

Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy [online]. Copyright ©I, [cit. 22.05.2019]. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/ssp/epopej/2016_01_03_epopej.pdf

Slovanská epopej v Praze. Slovanská epopej v Praze [online]. Dostupné z: <http://www.epopejvpraze.cz/>

Geoportal Praha. Geoportal Praha [online]. Dostupné z: <http://www.geoportalpraha.cz/>

ÚAZK - přehledka. [online]. Copyright ©ZÚ [cit. 22.05.2019]. Dostupné z: <https://archivnimapy.cuzk.cz/uazk/pohledy/archiv.html>

Atlas Praha 5000 | Územně analytické podklady hlavního města Prahy 2016. Územně analytické podklady hlavního města Prahy 2016 [online]. Dostupné z: <http://uap.iprpraha.cz/atlas-praha-5000>

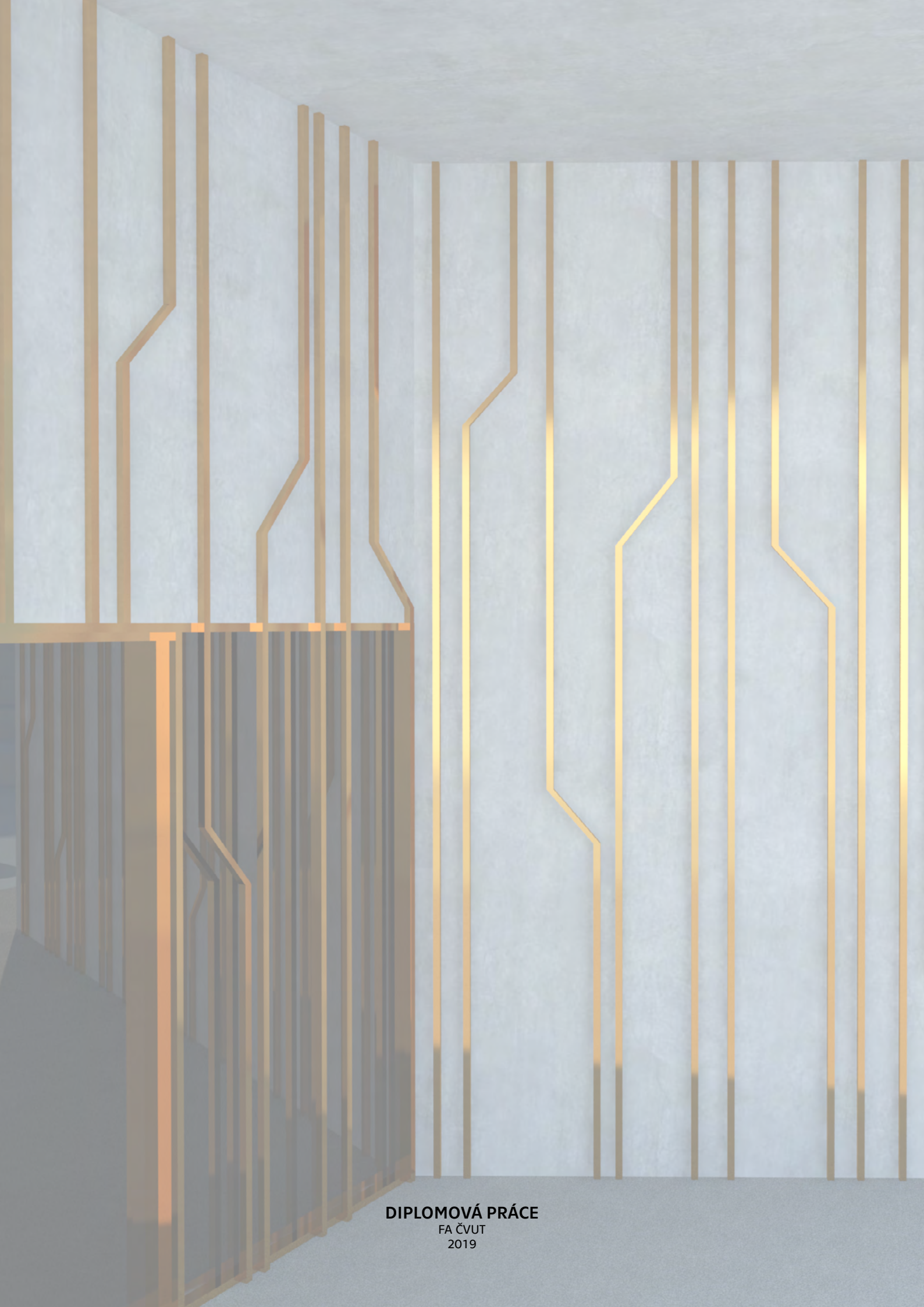
Mapy Google . Google [online]. Dostupné z: https://www.google.cz/maps?q=translator&um=1&ie=UTF-8&sa=X&ved=0ahUKewjeoZa11d_fAhVSiRoKHUhLBwcQ_AUIDygC

Prague.eu. [online]. Copyright © 2019 Prague City Tourism [cit. 09.01.2019]. Dostupné z: <https://www.prague.eu/cs>

Závěrem bych ráda poděkovala Ing. arch. Janu Sedlákovi a Ing. arch. Ivanu Hnízdilovi za odborné vedení práce, cenné rady a připomínky. Dále velmi děkuji celé své rodině a přátelům za jejich podporu nejen během této práce, ale po celou dobu mého studia.

DIPLOMOVÁ PRÁCE
FA ČVUT
2019